

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

چہل حدیث

برگزیدہ از حضرت مولانا

پیامبر اعظم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چهل حدیث برگزیده از پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله

نویسنده:

احمد سعیدی

ناشر چاپی:

مسجد مقدس جمکران

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	چهل حدیث برگزیده از پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله
۷	مشخصات کتاب
۸	اشاره
۱۲	مقدمه
۱۷	حدیث اول : نشانه اولیای الهی
۱۹	حدیث دوم : خدانشناسی و معجزه نبوت
۲۱	حدیث سوم : اعتماد به رحمت الهی
۲۳	حدیث چهارم : حقیقت اسلام
۲۴	حدیث پنجم : جانشینان پیامبر صلی الله علیه وآله دوازده نفرند
۲۵	حدیث ششم : حقیقت اسلام و دوستی اهل بیت علیهم السلام
۲۸	حدیث هفتم : دوستی و دشمنی برای خدا
۳۱	حدیث هشتم : سفارش پیامبر به ولایت اهل بیت علیهم السلام
۳۵	حدیث نهم : مقام و منزلت امام علی علیه السلام و شیعیانش
۳۹	حدیث دهم : بشارت به امام زمان علیه السلام
۴۱	حدیث یازدهم : شرافت عقل
۴۳	حدیث دوازدهم : فضیلت علم
۴۵	حدیث سیزدهم : نماز و عبادت
۵۱	حدیث چهاردهم : فضیلت عید غدیر
۵۲	حدیث پانزدهم : مشورت با عاقل خیرخواه
۵۳	حدیث شانزدهم : حقوق برادر مسلمان
۵۷	حدیث هفدهم : استفاده از فرصت ها
۵۹	حدیث هجدهم : روزی حلال خود را حرام نکنید
۶۱	حدیث نوزدهم : اقسام صبر

- ۶۳ حدیث بیستم : نقل و قرائت حدیث
- ۶۴ حدیث بیست و یکم : بهترین ها و بدترین ها
- ۶۷ حدیث بیست و دوم : دوست یابی برای خدا
- ۶۹ حدیث بیست و سوم : صله رحم
- ۷۰ حدیث بیست و چهارم : شاد کردن مؤمن
- ۷۱ حدیث بیست و پنجم : کمک کردن به مؤمن
- ۷۲ حدیث بیست و ششم : عُجب، دامگاه شیطان
- ۷۵ حدیث بیست و هفتم : انسان بدزبان بی حیا
- ۷۷ حدیث بیست و هشتم : نتیجه خداخواهی و هوی خواهی
- ۷۹ حدیث بیست و نهم : قهر کردن دو مسلمان
- ۸۰ حدیث سی ام : چه کسی بوی بهشت را هم استشمام نمی کند؟
- ۸۱ حدیث سی و یکم : عواقب دنیوی گناهان
- ۸۳ حدیث سی و دوم : بت پرستی و شراب خواری
- ۸۶ حدیث سی و سوم : انگشت نما شدن
- ۸۷ حدیث سی و چهارم : فرزند صالح
- ۸۹ حدیث سی و پنجم : رساندن پیام پیامبر صلی الله علیه وآله
- ۹۱ حدیث سی و ششم : چند پند و نصیحت
- ۹۲ حدیث سی و هفتم : چه دعایی کنیم؟
- ۹۳ حدیث سی و هشتم : دعا برای دیگران و اثر آن
- ۹۵ حدیث سی و نهم : همراهی با قرآن
- ۹۷ حدیث چهلم : لعن شده ها
- ۱۰۰ معرفی کتاب های چاپ شده پیرامون پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله
- ۱۱۶ فهرست مطالب
- ۱۱۹ درباره مرکز

چهل حدیث برگزیده از پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله

مشخصات کتاب

سرشناسه: سعیدی، احمد، ۱۳۴۶ -

عنوان و نام پدیدآور: چهل حدیث برگزیده از پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله: به ضمیمه معرفی ۲۶۰ کتاب پیرامون پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله / گردآورنده احمد سعیدی.

مشخصات نشر: قم: مسجد مقدس جمکران ۱۳۸۶.

مشخصات ظاهری: ۱۱۱ص؛ ۱۶×۱۱/۵ س م.

شابک: ۶۰۰۰ ریال ۹۷۸-۹۶۴-۸۴۸۴-۷۹-۳:

وضعیت فهرست نویسی: برون سپاری.

یادداشت: فارسی - عربی.

یادداشت: چاپ دوم.

یادداشت: عنوان دیگر: چهل حدیث برگزیده از پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله.

یادداشت: کتابنامه به صورت زیر نویس.

عنوان دیگر: چهل حدیث برگزیده از پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله.

موضوع: محمد (ص)، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ ق -- احادیث

موضوع: اربعینات -- قرن ۱۴

موضوع: احادیث شیعه -- قرن ۱۴

رده بندی کنگره: BP۱۴۳/۹ / س ۷ چ ۹ ۱۳۸۶

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۲۱۸

شماره کتابشناسی ملی: ۱۱۵۹۵۷۵

بسم الله الرحمن الرحيم

ص: ٢

چهل حدیث برگزیده از پیامبر اعظم صلی الله علیه واله

به ضمیمه معرفی ۲۶۰ کتاب پیرامون پیامبر اکرم صلی الله علیه واله

گردآورنده احمد سعیدی

ص: ۳

رسول خدا صلی الله علیه وآله فرموده است: مَنْ حَفِظَ مِنْ أُمَّتِي أَرْبَعِينَ حَدِيثًا مِمَّا يَخْتِاجُونَ إِلَيْهِ مِنْ أَمْرِ دِينِهِمْ بَعَثَهُ اللَّهُ - عَزَّوَجَلَّ - يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَقِيهًا عَالِمًا؛ (۱)

هر کس از امت من چهل حدیث از آنچه که در امر دینشان نیاز دارند حفظ نماید خداوند متعال وی را در روز قیامت فقیه و عالم محشور خواهد کرد.

معروف است که برای ردّ سخن کسی یا پایین آوردن ارزش آن می گویند: "حرف فلانی که وحی مُنَزَّل نیست"؛ لکن در بین تمام حرف ها و حرف تمام افراد، گفتار پیامبر اعظم اسلام حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و آله وسلم، واقعاً وحی منزل است، چون این قرآن است که در تمجید آن حضرت می فرماید: «وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ * إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ؛ (۲)» «و هرگز از روی هوای نفس سخن نمی گوید! آنچه می گوید چیزی جز وحی که بر او نازل شده نیست!»

ص: ۵

۱- بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۵۳.

۲- سوره نجم، آیه ۳ و ۴.

آنچه پیامبر صلی الله علیه و آله می فرمود خدایی بود، و طبعاً آنچه هم عمل می کرد خدایی بود، و به همین جهت است که می گویند: قول و فعل و تقریر (گفتار و رفتار و حتی سکوت) معصوم برای همه حجّت است؛ لذا خداوند متعال ایشان را به عنوان شاخص و الگو معرفی فرمود: «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ»؛^(۱) «مسلماً برای شما در زندگی رسول خدا سرمشق نیکویی بود»؛ یعنی شما هم مانند او باشید.

پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله هر چه می گفت، هر امری می کرد، هر نصیحتی می نمود، یا هر حکم شرعی را بیان می داشت، قبل از همه، خود به آن عمل می فرمود. اگر می گفت صبر و تحمل و تواضع داشته باشید، او که اشرف مخلوقات بود و بالاترین مقامات و قدرت و درجه را داشت «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِداً وَمُبَشِّراً وَنَذِيراً * وَدَاعِياً إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجاً مُنِيراً»^(۲) ولی آن قدر متواضع بود که زندگی اش با دیگران نه تنها فرقی نداشت، بلکه خودش را پایین تر از همه می گرفت به طوری که امام علی علیه السلام می فرماید: او هم مانند یکی از ما و در بین ما زندگی می کرد.

ص: ۶

۱- سوره احزاب ، آیه ۲۱.

۲- سوره احزاب آیه ۴۵ ، ۴۶.

همین خُلق خوش و قلب رئوف (۱) و حرص به هدایت مردم (۲) بود که آنان را شیفته وی و مؤمن به سخن و پیرو دین خویش کرده بود و خداوند نیز ایشان را به مدال «وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ» (۳) مفتخر فرمود.

اگرچه سخنان پیامبر صلی الله علیه و آله وحی منزل بوده و هست؛ لکن دو علت باعث شد که احادیث آن حضرت در مظلومیت واقع شود: یکی این که در کنار بزرگ ترین و جاودانه ترین معجزه ایشان؛ یعنی قرآن کریم قرار گرفته بود و دیگر این که برخی ها تا مدت ها از کتابت و تدوین و حتی نقل احادیث پیامبر به بهانه «حسبنا کتاب الله» جلوگیری می کردند.

با وجود تمام این موانع، اصحاب خاص پیامبر به ویژه اهل بیت مکرم و مطهر آن حضرت علیهم السلام گفتار و احادیث ایشان را سینه به سینه حفظ و ضبط کردند و از طریق

ص: ۷

۱- «فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ» (سوره آل عمران ، آیه ۱۵۹).

۲- «لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ» به یقین رسولی از خود شما به سویتان آمد که رنج های شما بر او سخت است! و اصرار بر هدایت شما دارد؛ و نسبت به مؤمنان رئوف و مهربان است (سوره توبه، آیه ۱۲۸).

۳- «وَتَوَّاهُ اخْلَاقَ عَظِيمٍ وَبَرَجَسْتَهُ اِي دَارِي» (سوره قلم آیه ۴).

امامان معصوم علیهم السلام در جوامع حدیثی و کتب تاریخی و فقهی منتشر گشت؛ لذا کتاب های بسیاری است که سخنان آن حضرت را جمع آوری نموده است.

لکن بنا به فرمایش «مَنْ حَفِظَ مِنْ أُمَّتِي أَرْبَعِينَ حَدِيثًا....» و به عنوان تبرک در سالی که توسط مقام معظم رهبری به نام و یاد پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله مزین شده است، فقط [چهل \(۱\)](#) حدیث شریف از سخنان گهربار ایشان، از کتب معتبر حدیثی؛ مانند اصول کافی، امالی شیخ صدوق، بحارالانوار و نهج الفصاحه در موضوعات مختلف گزینش شده است، یعنی این تنها قطره ای است از اقیانوس بی کران معارف نبوی و پنجره ای است به سوی دنیای فضایل و کمالات رسول خداصلی الله علیه و آله به روی مشتاقان؛ خصوصاً جوانان عزیز.

امید است با عمل کردن به دستورات پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و به کارگیری نصایح ارزشمند آن حضرت و نیز الگوبرداری از اخلاق و رفتار ایشان، با رفتاری اسلامی و اخلاقی محمدی، نمونه ای از مسلمان واقعی باشیم.

ص: ۸

۱- جالب توجه این که که از زمان بررسی کتابهای حدیثی و انتخاب و گزینش این چهل حدیث تا مرحله تایپ و آماده شدن متن جهت چاپ چهل روز طول کشید.

در انتهای کتاب، برخی از کتاب‌هایی که پیرامون تاریخ و سیره پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله چاپ شده، جهت آشنایی و مطالعه علاقمندان و دوستان آن حضرت معرفی شده است.

از تمامی عزیزانی که در به ثمر رسیدن این کتاب، حقیر را یاری نموده اند کمال تشکر را دارم.

احمد سعیدی

هفدهم ربیع الاول ۱۴۲۷ ه.ق

ص: ۹

حديث أول : نشانه اولياى الهى

حدَّثنا الحسين بن أحمد بن إدريس رحمه الله قال: حدَّثنا أبى، عن أحمد بن محمد بن خالد، عن محمد بن علي الكوفى، عن محمد بن سنان، عن عيسى النهيرى (النهيزى)، عن أبى عبد الله الصادق عن آباءه عليهم السلام قال: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: مَنْ عَرَفَ اللَّهَ وَعَظَّمَهُ، مَنَعَ فَاهُ مِنَ الْكَلَامِ وَبَطَنَهُ مِنَ الطَّعَامِ وَعَنَا نَفْسَهُ بِالصَّيَامِ وَالْقِيَامِ.

قالوا: يَا بَاتِنَا وَأُمَّهَاتِنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ! هُوَلَاءِ أَوْلِيَاءُ اللَّهِ؟

قال صلى الله عليه وآله: إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ سَيَكْتُمُوا فَكَانَ سِي كُوتُهُمْ فِكْرًا، وَتَكَلَّمُوا فَكَانَ كَلَامُهُمْ ذِكْرًا، وَنَظَرُوا فَكَانَ نَظَرُهُمْ عِبْرَةً، وَنَطَقُوا فَكَانَ نُطْقُهُمْ حِكْمَةً، وَمَشَوْا فَكَانَ مَشْيُهُمْ بَيْنَ النَّاسِ بَرَكَهَةً.

لَوْلَا الْأَجَالُ الَّتِي قَدْ كُتِبَتْ عَلَيْهِمْ لَمْ تَسْتَقِرَّ أَرْوَاحُهُمْ فِي أَجْسَادِهِمْ خَوْفًا مِنَ الْعَذَابِ وَشَوْقًا إِلَى الثَّوَابِ. (١)

ص: ١٠

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله فرمود:

هر که خدا را بشناسد و او را بزرگ بدارد، دهان خود را از کلام اضافی می بندد و شکم خود را از طعام نگه می دارد و خود را برای روزه و نماز به رنج می افکند.

گفتند: پدر و مادرمان به فدایت یا رسول الله! آیا اینان اولیای خدایند؟

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: اولیای خدا هر گاه سکوت کنند سکوتشان فکر و اندیشه است و چون سخن گویند سخن شان ذکر خدا باشد؛ و هر گاه نگاه کنند، نگاه آن ها عبرت است و گفتارشان علم و حکمت باشد و رفتار و روش آن ها میان مردم باعث برکت است.

اگر اجل برایشان معین نشده بود، از ترس عذاب آتش و شوق ثواب الهی در پوست خود نمی گنجیدند.

ص: ۱۱

حديث دوم : خداسناسى و معجزه نبوت

علی بن ابراهیم، عن أبيه، عن الحسن بن علی، عن يعقوبی، عن بعض أصحابنا، عن عبد الأعلى مولى آل سام، عن أبي عبد الله عليه السلام:

قال: إِنَّ يَهُودِيًّا يُقَالُ لَهُ سَبَّخْتُ، جَاءَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! جِئْتُ أَسْأَلُكَ عَنْ رَبِّكَ، فَإِنْ أَنْتَ أَجَبْتَنِي عَمَّا أَسْأَلُكَ عَنْهُ وَإِلَّا رَجَعْتُ.

قال: سَلْ عَمَّا شِئْتَ.

قال: أَيْنَ رَبُّكَ؟

قال: هُوَ فِي كُلِّ مَكَانٍ، وَلَيْسَ فِي شَيْءٍ مِنَ الْمَكَانِ الْمَحْدُودِ.

قال: وَكَيْفَ هُوَ؟

قال: وَكَيْفَ أَصِفُ رَبِّي بِالْكَيْفِ وَالْكَيْفُ مَخْلُوقٌ وَاللَّهُ لَا يُوصَفُ بِخَلْقِهِ.

قال: فَمِنْ أَيْنَ يُعْلَمُ أَنَّكَ نَبِيُّ اللَّهِ؟

قال عليه السلام: فَمَا بَقِيَ حَوْلَهُ حَجْرٌ وَلَا غَيْرُ ذَلِكَ إِلَّا تَكَلَّمَ بِلِسَانِ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ: يَا سَبَّخْتُ! إِنَّهُ رَسُولُ اللَّهِ.

فَقَالَ سَبَّخْتُ: مَا رَأَيْتُ كَالْيَوْمِ أَمْرًا أُبَيِّنُ مِنْ هَذَا. ثُمَّ قَالَ: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ. (١)

ص: ١٢

امام صادق علیه السلام فرمود:

شخصی یهودی به نام «سبخت» خدمت رسول خداصلی الله علیه وآله آمد و گفت:

یا رسول الله! نزد شما آمدم تا در مورد پروردگارت پرسش کنم، اگر پاسخ مرا دادید که بسیار خوب و گرنه برگردم.

فرمود: هرچه خواهی بپرس.

عرض کرد: پروردگارت کجاست؟

فرمود: او همه جا هست و در هیچ جا محدود نیست.

گفت: پس او چگونه است؟

فرمود: چطور پروردگار خود را به کیفیت وصف کنم با این که اصل کیفیت و چگونگی، مخلوق خداست و خدا به چیزی که خود خلق کرده است وصف نگردهد.

گفت: از کجا دانسته شود که تو پیغمبر خدایی؟

امام علیه السلام فرمود: هیچ سنگ و چوب و درختی در آن نزدیکی نبود جز این که به زبان عربی گویا شروع به سخن کردند و گفتند: ای سبخت! به راستی او رسول خداست.

سبخت گفت: من تا امروز مطلبی روشن تر از این ندیدم و سپس گفت: شهادت می دهم که خدایی جز الله نیست و شهادت می دهم که تو رسول خدایی.

حديث سوم : اعتماد به رحمت الهى

عده من أصحابنا، عن أحمد بن محمد، عن ابن محبوب، عن داود بن كثير، عن أبي عبيدة الحذاء، عن أبي جعفر عليه السلام قال:

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

قال الله تبارك وتعالى لا يتكلم العالمون لى على أعمالهم التي يعملونها لثوابي، فإنهم لو اجتهدوا وأتعبوا أنفسهم - أعمالهم - فى عبادتي كانوا مقصرين غير بالغين فى عبادتهم كنه عبادتي فيما يطلبون عندي من كرامتي والنعيم فى جناتي ورفع الدرجات العلى فى جوارى ولكن برحمتي فليثقوا وفضلوا فليزجوا وإلى حسن الظن بي فليطمئنا، فإن رحمتي عند ذلك تدركهم، ومني يبلغهم رضوانى، ومغفرتى تلبسهم عفوى، فإننى أنا الله الرحمن الرحيم وبذلك سميت. (١)

ص: ١٤

١- اصول كافي، ج ٤، ص ٢١٨، حديث ١.

خداوند تبارک و تعالی می فرماید: کسانی که برای درک ثواب از من کار می کنند به کردار خود اعتماد نداشته باشند؛ زیرا اگر همه عمر بکوشند و خود را در عبادت من به رنج و زحمت اندازند، بازهم تقصیر کارند و در عبادت خود به گُنه (مقام) بندگی من نرسند.

و نسبت به آنچه از کرامت من، نزد من می جویند و نیز به نعمت های بهشتی ام و درجات بلندی که در جوار من است نخواهند رسید؛ ولی باید به رحمت من اعتماد کنند و به فضل من امیدوار باشند و به خوش بینی نسبت به من اطمینان داشته باشند؛ زیرا در این صورت است که رحمت من شامل آن ها می شود. و بخشش من است که آنان را به بهشت و رضوانم می رساند. و آمرزش من، لباسی است برای عفو آنان؛ زیرا منم خدای بخشاینده و مهربان، و بدین اسم نیز نامیده شده ام.

حدیث چهارم: حقیقت اسلام

عن أحمد بن محمد بن خالد، عن أبيه، عن عبدالله بن القاسم، عن مدرک بن عبدالرحمن، عن أبي عبدالله عليه السلام قال:
قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

الْإِسْلَامُ عُرْيَانٌ، فَلِبَاسُهُ الْحَيَاءُ وَزِينَتُهُ الْوَقَارُ وَمُرُوءَتُهُ الْعَمَلُ الصَّالِحُ وَعِمَادُهُ الْوَرَعُ، وَلِكُلِّ شَيْءٍ أَسَاسٌ وَأَسَاسُ الْإِسْلَامِ حُبُّنَا أَهْلَ
الْبَيْتِ. (۱)

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

اسلام حقیقتی است لخت و برهنه؛ پس جامه اش حیا، و زیورش وقار، و مردانگی اش کار خوب، و ستونش ورع و پارسایی
است. هر چیزی بنیادی دارد و بنیاد اسلام دوستی ما خاندان است.

ص: ۱۶

حدیث پنجم: جانشینان پیامبر صلی الله علیه وآله دوازده نفرند

حدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجُبَّارِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زِيَادِ الْأَزْدِيِّ، عَنْ أَبِي بَانَ بْنِ عَثْمَانَ، عَنْ ثَابِتِ بْنِ دِينَارٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ:

الْأَثَمَةُ مِنْ بَعْدِي إِثْنَا عَشَرَ: أَوْلَهُمْ أَنْتَ يَا عَلِيُّ! وَآخِرُهُمُ الْقَائِمُ الَّذِي يَفْتَحُ اللَّهُ - تَعَالَى ذِكْرُهُ - عَلَى يَدَيْهِ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا.

امام سجّاد از پدر بزرگوارش علیهما السلام از جدّ والامقامش امیرمؤمنان علی علیه السلام نقل می کند که پیامبر خدا صلی الله علیه وآله فرمود: امامان پس از من دوازده نفرند؛ نخستین آن ها تویی ای علی! و آخر آن ها همان قائمی است که خداوند متعال به دست او مشرق و مغرب زمین را فتح می کند. (۱)

ص: ۱۷

۱- آمالی صدوق رحمه الله، مجلس ۲۳، حدیث ۹.

حديث ششم : حقيقت اسلام و دوستی اهل بيت عليهم السلام

عده من أصحابنا، عن أحمد بن محمد، عن عبدالعظيم بن عبدالله الحسني، عن أبي جعفر الثاني، عن أبيه، عن جدّه عليهم السلام قال: قال أمير المؤمنين عليه السلام:

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْإِسْلَامَ فَجَعَلَ لَهُ عَرْصَهُ وَجَعَلَ لَهُ نُورًا وَجَعَلَ لَهُ حِصْنًا وَجَعَلَ لَهُ نَاصِرًا؛

فَأَمَّا عَرْصِيَّتُهُ فَالْقُرْآنُ، وَأَمَّا نُورُهُ فَالْحِكْمَةُ، وَأَمَّا حِصْنُهُ فَالْمَعْرُوفُ، وَأَمَّا أَنْصَارُهُ فَأَنَا وَأَهْلُ بَيْتِي وَشِيعَتُنَا، فَأَحْبُبُوا أَهْلَ بَيْتِي وَشِيعَتَهُمْ وَأَنْصَارَهُمْ، فَإِنَّهُ لَمَّا أُسْرِى بِي إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا فَنَسِيَ بَيْنِي جِبْرَيْلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِأَهْلِ السَّمَاءِ، اسْتَوْدَعَ اللَّهُ حُبِّي وَحُبَّ أَهْلِ بَيْتِي وَشِيعَتِهِمْ فِي قُلُوبِ الْمَلَائِكَةِ، فَهُوَ عِنْدَهُمْ وَدِيْعُهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ.

ثُمَّ هَبَّ بِي إِلَى أَهْلِ الْأَرْضِ فَنَسِيَ بَيْنِي إِلَى أَهْلِ الْأَرْضِ فَاسْتَوْدَعَ اللَّهُ - عَزَّ وَجَلَّ - حُبِّي وَحُبَّ أَهْلِ بَيْتِي وَشِيعَتِهِمْ فِي قُلُوبِ مُؤْمِنِي أُمَّتِي، فَمُؤْمِنُوا أُمَّتِي يَحْفَظُونَ وَدِيْعِي فِي أَهْلِ بَيْتِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ.

أَلَا- فَلَوْ أَنَّ الرَّجُلَ مِنْ أُمَّتِي عَزَّيَدَ اللَّهَ - عَزَّوَجَلَّ - عُمَرُهُ أَيَّامَ الدُّنْيَا ثُمَّ لَقِيَ اللَّهَ - عَزَّوَجَلَّ - مُبَغِضًا لِأَهْلِ بَيْتِي وَشَيْعَتِي مَا فَزَحَّ اللَّهُ صَدْرَهُ إِلَّا عَنِ النَّفَاقِ. (۱)

حضرت عبدالعظیم حسنی از امام محمد تقی علیه السلام نقل می کند که رسول خدا صلی الله علیه وآله فرمود:

خدا اسلام را آفرید و برای آن میدانی ساخت و چراغی برافروخت و دژی برآورد و یآوری مقرر کرد؛ میدانش قرآن و چراغ فروزانش حکمت و دژ نگهدارنده اش کار خوب است.

اما یاورانش؛ منم و خاندانم و شیعیان ما، پس دوست بدارید خاندانم را و شیعیان و یاوران آن ها را؛ زیرا آن گاه که مرا در شب معراج به آسمان بالا بردند پس جبرئیل مرا به اهل آسمان به نسب معرفی کرد. خداوند دوستی من و دوستی خاندانم و شیعیان آن ها را در دل فرشته ها امانت گذاشت و آن در نزد آنان تا روز قیامت ودیعه است.

ص: ۱۹

سپس مرا نزد اهل زمین فرود آورد و بر اهل زمین نیز به نسب معرفی کرد. خدای - عزوجلّ - دوستی من و دوستی خاندانم و شیعه آن ها را در دل های مؤمنان ائتم امانت گذاشت، پس مؤمنان ائتم تا روز قیامت، ودیعه مرا درباره خاندانم نگه می دارند.

آگاه باشید! اگر مردی از ائتم تا دنیاست عمر کند و خدا را پرستد و عبادت کند و سپس با خدا ملاقات نماید؛ در حالی که دشمن خاندان و شیعه من است، خدا دلش را ننگشاید، جز به نفاق (روز قیامت، منافق و بی ایمان محشور می شود).

ص: ۲۰

حدیث هفتم: دوستی و دشمنی برای خدا

حدَّثنا محمَّد بن القاسم، عن يوسف بن محمَّد بن زياد و علي بن محمَّد بن سيار، عن أبيهما، عن أبي محمَّد العسكري، عن آباءه عليهم السلام قال:

قال رسول الله صلى الله عليه وآله لِبَعْضِ أَصْحَابِهِ ذَاتَ يَوْمٍ:

يا عبيد الله! أحب في الله، وأبغض في الله، ووال في الله، وعاد في الله؛ فإنَّه لا - تنال ولاية الله إلا بذلك ولا يجد رجل طعم الإيمان وإن كثرت صلواته وصيامه حتى يكون كذلك، وقد صارت مؤاخاة الناس يومكم هذا أكثرها في الدنيا، عليها يتوآدون وعليها يتباغضون وذلك لا يعنى عنهم من الله شيئاً.

فقال له: وكيف لي أن أعلم أنني قد واليت وعاديت في الله - عز وجل -؟ فمن ولي الله - عز وجل - حتى أوليه ومن عدوه حتى أعاديه؟

فأشار له رسول الله صلى الله عليه وآله إلى علي عليه السلام فقال: أترى هذا؟

فقال: بلى

ص: ٢١

قَالَ: وَلِيُّ هَذَا وَلِيُّ اللَّهِ، فَوَالِهِ، وَعَدُّهُ هَذَا عَدُّ اللَّهِ، فَعَادِهِ، وَالِ وَلِيٍّ هَذَا وَلَوْ أَنَّهُ قَاتِلُ أَبِيكَ وَوَلَدِكَ، وَعَادِ عَدُوَّ هَذَا وَلَوْ أَنَّهُ أَبُوكَ وَوَلَدَكَ. (۱)

پیامبر خدا صلی الله علیه وآله روزی به یکی از یاران خود فرمود:

ای بنده خدا! دوستی و دشمنی ات برای خدا باشد و مهر و غضبت نیز برای خدا؛ زیرا که به ولایت خدا نمی رسی، جز با این کار.

هیچ کس مزه ایمان را درک نمی کند هر چند نماز و روزه اش زیاد باشد مگر این که چنین باشد، ولی در این روزگار، اکثر مردم بر اساس دنیا، دوستی و دشمنی می کنند در حالی که این، برایشان هیچ سودی از جانب خدا ندارد.

آن شخص به پیامبر صلی الله علیه وآله عرض کرد: معیار دوستی و دشمنی در راه خدا چیست؟ دوست خدا کیست، تا با او دوستی کنم؟ و دشمن خدا کیست تا دشمن او باشم؟

پیامبر خدا صلی الله علیه وآله در حالی که به علی علیه السلام اشاره می کرد،

ص: ۲۲

۱- آمالی صدوق رحمه الله، مجلس ۳، حدیث ۷.

فرمود: آیا این مرد را می بینی؟

عرض کرد: آری.

حضرت فرمودند: دوست او، دوست خداست؛ پس با آن دوستی کن. دشمن او، دشمن خداست، پس با آن دشمن باش. دوست او را دوست بدار، هر چند قاتل پدر و فرزندت باشد، و دشمن او را دشمن بدار، هر چند پدر یا فرزندت باشد.

ص: ۲۳

حديث هشتم : سفارش پیامبر به ولایت اهل بیت عليهم السلام

حدَّثنا الحافظ، عن محمد بن أحمد بن ثابت بن كنانة، عن محمد بن الحسن بن العباس، عن حسن بن الحسين العرنى، عن عمرو بن ثابت، عن عطاء، عن أبي يحيى، عن ابن عباس قال:

صَعِدَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فَقَالَ لِلنَّاسِ إِلَيْهِ فَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ:

يَا مَعْشَرَ الْمُؤْمِنِينَ! إِنَّ اللَّهَ - عَزَّوَجَلَّ - أَوْحَى إِلَيَّ أَنِّي مَقْبُوضٌ وَأَنَّ ابْنَ عَمِّي عَلِيًّا مَقْتُولٌ وَأَنِّي أَيُّهَا النَّاسُ! أَخْبِرْكُمْ خَبْرًا إِنَّ عَمَلْتُمْ بِهِ سَلَّمْتُمْ وَإِنْ تَرَكْتُمُوهُ هَلَكْتُمْ:

إِنَّ ابْنَ عَمِّي عَلِيًّا هُوَ أَخِي وَهُوَ وَزِيرِي وَهُوَ خَلِيفَتِي وَهُوَ الْمُبَلِّغُ عَنِّي وَهُوَ إِمَامُ الْمُتَّقِينَ، وَقَاتِلُ الْغُرِّ الْمُحْجَلِينَ، إِنَّ اسْتَرَشَدْتُمُوهُ أَرَشَدَكُمْ، وَإِنْ تَبِعْتُمُوهُ نَجَوْتُمْ، وَإِنْ خَالَفْتُمُوهُ ضَلَلْتُمْ، وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُ فَاللَّهُ أَطَعْتُمْ، وَإِنْ عَصَيْتُمُوهُ فَاللَّهُ عَصَيْتُمْ، وَإِنْ بَايَعْتُمُوهُ فَاللَّهُ بَايَعْتُمْ، وَإِنْ نَكَتُمْ بَيْعَتَهُ فَبَيْعَهُ اللَّهُ نَكَتُمْ.

إِنَّ اللَّهَ - عَزَّوَجَلَّ - أَنْزَلَ عَلَيَّ الْقُرْآنَ وَهُوَ الَّذِي مَنْ خَالَفَهُ ضَلَّ، وَمَنْ ابْتَغَى عِلْمَهُ عِنْدَ غَيْرِ عَلِيٍّ هَلَكَ.

أَيُّهَا النَّاسُ! اسْمَعُوا قَوْلِي وَاعْرِفُوا حَقَّ نَصِيحَتِي وَلَا تَخْلِفُونِي فِي

أَهْلِي بَيْتِي إِلَيَّ بِالَّذِي أَمَرْتُمْ بِهِ مِنْ حِفْظِهِمْ، فَإِنَّهُمْ حَامَتِي وَقَرَابَتِي وَإِخْوَتِي وَأَوْلَادِي، وَإِنَّكُمْ مَجْمُوعُونَ وَمُسَاءَلُونَ عَنِ الثَّقَلَيْنِ، فَانظُرُوا كَيْفَ تُخَلِّفُونِي فِيهِمَا، إِنَّهُمْ أَهْلِي بَيْتِي، فَمَنْ آذَاهُمْ آذَانِي وَمَنْ ظَلَمَهُمْ ظَلَمَنِي، وَمَنْ أَدْلَهُمْ أَدْلَنِي، وَمَنْ أَعَزَّهُمْ أَعَزَّنِي، وَمَنْ أَكْرَمَهُمْ أَكْرَمَنِي، وَمَنْ نَصَرَهُمْ نَصَرَنِي، وَمَنْ خَدَلَهُمْ خَدَلَنِي، وَمَنْ طَلَبَ الْهُدَى فِي غَيْرِهِمْ فَقَدْ كَدَّبَنِي.

أَيُّهَا النَّاسُ! اتَّقُوا اللَّهَ وَانظُرُوا مَا أَنْتُمْ قَائِلُونَ إِذَا لَقِيتُمُوهُ؛ فَإِنِّي خَصِمٌ لِمَنْ آذَاهُمْ وَمَنْ كُنْتُ خَصِمُهُ خَصِمْتُهُ، أَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ. (١)

ابن عباس می گوید: روزی پیامبر خداصلی الله علیه وآله بر فراز منبر رفت و در حالی که مردم گرد او جمع شده بودند، شروع به سخنرانی کرد و فرمود:

ای گروه مؤمنان! خداوند عزیز وحی کرده که من قبض روح خواهم شد، و پسر عمویم، علی، به شهادت خواهد رسید و حال ای مردم! من به شما خبری می دهم که اگر به آن عمل کنید، سالم بمانید و اگر آن را ترک کنید،

ص: ۲۵

هلاک شوید و آن خبر این است:

به راستی که پسر عمویم، علی، برادر، وزیر و جانشین من است، او از طرف من تبلیغ می کند، او امام پرهیزکاران و پیشوای روسفیدان است؛ اگر از او راهنمایی بخواهید ارشادتان می کند، اگر پیرو او شوید نجات می یابید و اگر مخالفت او کنید گمراه می شوید؛ اطاعت از او اطاعت از خدا و نافرمانی او، نافرمانی خدا است؛ بیعت با او، بیعت با خدا و نقض عهد او، نقض عهد خداست.

به راستی که خداوند متعال قرآن را بر من نازل فرمود و آن همان چیزی است که اگر کسی با آن مخالفت کند، گمراه شود و هر کس دانش آن را از غیر راه علی جست و جو کند هلاک گردد.

ای مردم! گفتار مرا بشنوید، حق اندرز مرا بشناسید و پس از من نسبت به خاندانم، آن گونه که امر کردم عمل کنید و آنان را حفظ نمایید؛ زیرا آن ها در حوزه من و خویشان و برادران و فرزندان من هستند.

شما حتماً در روز قیامت جمع خواهید شد و درباره

ص: ۲۶

قرآن و عترت من بازجویی می شوید، لذا پس از من مواظب باشید که با آن ها چگونه رفتار می کنید؛ آنان خاندان من هستند، هرکس آزارشان دهد مرا آزار داده، هرکس به آن ها ستم کند به من ستم کرده، هرکس خوارشان کند مرا خوار کرده، هرکس عزیزشان کند مرا عزیز داشته، هرکس آن ها را گرامی دارد مرا گرامی داشته، هرکه آن ها را یاری کند مرا یاری کرده، هرکه از یاری آن ها دست بردارد از یاری من دست برداشته و هرکس از غیر آن ها هدایت بخواهد مرا تکذیب کرده است.

ای مردم! از خدا بیم داشته باشید و مواظب باشید که هنگام ملاقات خدا چه خواهید گفت. به راستی که من، دشمن کسی هستم که آن ها را آزار دهد و هرکس من دشمن او باشم با او مخاصمه کنم (و مغلوب و مقهورش سازم).

این گفتار من بود که گفتم و برای خودم و شما از خداوند طلب آمرزش می کنم.

حديث نهم : مقام و منزلت امام على عليه السلام و شيعيانش

حدَّثنا الحافظ، عن عبد الله بن يزيد، عن محمد بن ثواب، عن إسحاق بن منصور، عن كادح البجلي، عن عبد الله بن لهيعة، عن عبد الرحمن - يعنى ابن زياد - عن سلمه بن يسار، عن جابر بن عبد الله قال:

لَمَّا قَدَّمَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ قَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ:

لَوْلَا أَنْ تَقُولَ فِيكَ طَوَائِفُ مِنْ أُمَّتِي مَا قَالَتِ النَّصَارَى لِلْمَسِيحِ عَيْسَى بْنِ مَرْيَمَ لَقُلْتُ فِيكَ الْيَوْمَ قَوْلًا لَا تَمُرُّ بِمَلَأٍ إِلَّا أَخَذُوا التُّرَابَ مِنْ تَحْتِ رِجْلَيْكَ وَمِنْ فَضْلِ طَهُورِكَ يَسْتَشْفُونَ بِهِ، وَلَكِنْ حَسْبُكَ أَنْ تَكُونَ مِنِّي وَأَنَا مِنْكَ، تَرِثْنِي وَأَرِثُكَ، وَأَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي وَأَنْتَ تُبْرِئُ ذِمَّتِي، وَتُقَاتِلُ عَلَى سُنَّتِي، وَأَنْتَ عَدَا عَلَى الْحَوْضِ خَلِيفَتِي.

وَأَنْتَ أَوْلُ مَنْ يَرِدُ عَلَى الْحَوْضِ، وَأَنْتَ أَوْلُ مَنْ يُكْسَى مَعِي، وَأَنْتَ أَوْلُ دَاخِلِ الْجَنَّةِ مِنْ أُمَّتِي، وَأَنْ شِيعَتَكَ عَلَى مَنَابِرٍ مِنْ نُورٍ مُبَيَّضَةٍ وَجُوهُهُمْ حَوْلِي، أَشْفَعُ لَهُمْ وَيَكُونُوا عِدًّا فِي الْجَنَّةِ جِيرَانِي.

وَأَنَّ حَرْبَكَ حَرْبِي، وَسَلْمَكَ سَلْمِي، وَأَنَّ سِرَّكَ سِرِّي وَعَلَانِيَتَكَ عَلَانِيَتِي، وَأَنَّ سِرِيرَةَ صَدْرِكَ كَسْرِيرَتِي، وَأَنَّ وِلْدَكَ وِلْدِي.
وَأَنَّكَ تُنْجِزُ عِدَاتِي، وَأَنَّ الْحَقَّ مَعَكَ، وَأَنَّ الْحَقَّ عَلَيَّ لِسَانَتِكَ وَقَلْبِكَ وَبَيْنَ عَيْنَيْكَ، أَلْإِيمَانُ مُخَالِطُ لِحْمِكَ وَدَمِّكَ كَمَا خَالَطَ
لِحْمِي وَدَمِي، وَأَنَّهُ لَنْ يَرِدَ عَلَيَّ الْحَوْضَ مُبْغِضٌ لَكَ وَلَنْ يَغِيبَ عَنْهُ مُحِبٌّ لَكَ حَتَّى يَرِدَ الْحَوْضَ مَعَكَ.
قال: فَحَرَّ عَلَيَّ عَلَيْهِ السَّلَامُ سَاجِدًا، ثُمَّ قَالَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْعَمَ عَلَيَّ بِالْإِسْلَامِ وَعَلَّمَنِي الْقُرْآنَ وَحَبَّبَنِي إِلَى خَيْرِ الْعَبْرِيَّةِ خَاتِمِ
النَّبِيِّينَ وَسَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ إِحْسَانًا مِنْهُ وَفَضْلًا مِنْهُ عَلَيَّ.

قال: فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: لَوْلَا أَنْتَ لَمْ يُعْرِفِ الْمُؤْمِنُونَ بَعْدِي. (۱)

جابر بن عبد الله انصاری می گوید: هنگامی که امام علی علیه السلام مژده فتح خیبر را برای پیامبر خدا صلی الله علیه وآله آورد، حضرت به او فرمود:

اگر برخی از امت من، در مورد تو سخنانی را نمی گفتند آن گونه که نصاری در باره عیسی گفتند، در باره تو چیزهایی می گفتند که مردم، خاک زیر پایت و زیادی آب

ص: ۲۹

وضویت را به عنوان شفا می گرفتند. با این حال، همین برای تو کافی است که: تو از من هستی و من از توام؛ تو، وارث منی و من هم وارث تو؛ تو نسبت به من به منزله هارون هستی نسبت به موسی، جز این که بعد از من پیامبری نیست. دین مرا تو ادا می کنی، به روش من جنگ می کنی و فردای قیامت بر حوض کوثر خلیفه من می باشی.

تو اولین کسی هستی که سر حوض کوثر بر من وارد می شوی. اولین کسی هستی که همراه من جامه بر تن می کنی و اولین کسی هستی که از اُمت من وارد بهشت می شوی.

شیعیان تو بر منبرهایی از نور و با روی سفید، در اطراف من باشند و من هم آن ها را شفاعت می کنم و آنان همسایه های من در بهشتند.

جنگ و صلح با تو، جنگ و صلح با من است، راز و سرّ تو، راز و سرّ من است؛ آشکار تو آشکار من و فرزندان تو، فرزندان من هستند.

این تویی که به وعده های من عمل می کنی، همیشه حق

با تو بوده و بر زبان تو جاری و در قلب و چشم توست. ایمان با گوشت و خون تو آمیخته است؛ همان گونه که با گوشت و خون من آمیخته است.

هرگز دشمن تو بر حوض کوثر نرسد و دوست تو نیز از آن غایب نمی شود تا این که به همراه تو وارد آن شود.

جابر می گوید: در این هنگام علی علیه السلام بر سجده افتاد و گفت: حمد خدا را که نعمت مسلمانی به من داد، مرا قرآن آموخت و به فضل و احسان خودش مرا محبوب بهترین مردم، آخرین پیامبر و آقای پیامبران قرار داد.

جابر می گوید: آن گاه پیامبر خداصلی الله علیه و آله فرمود: ای علی! اگر تو نبودی، پس از من مؤمنان شناخته نمی شدند. [\(۱\)](#)

ص: ۳۱

۱- از بزرگی نقل شده است که با این که دشمنان امام علی (علیه السلام) فضایل ایشان را علت بغض و کینه مخفی کردند و دوستانش نیز از ترس و تقيه، لب به سخت نگشودند فضایل و مناقب امیرالمؤمنین (علیه السلام) تمام جهان را فرا گرفته است.

حديث دهم : بشارت به امام زمان عليه السلام

حدّثنا جعفر بن محمّد بن مسرور قال: حدّثنا الحسين بن محمّد بن عامر، عن المعلّى بن محمّد البصرى، عن جعفر بن سليمان، عن عبد الله الحكيم، عن أبيه، عن سعيد بن جبير، عن عبد الله بن عباس قال:

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: إِنَّ خُلَفَائِي وَأَوْصِيَاءِي، وَحُجُجَ اللَّهِ عَلَى الْخَلْقِ بَعْدِي اثْنَا عَشَرَ: أَوْلَهُمْ أَحْيَى وَآخِرُهُمْ وَلَدِي.

قيل: يا رسول الله! وَمَنْ أُوخُوكَ؟

قال: عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ.

قيل: فَمَنْ وَلَدُكَ؟

قال: الْمَهْدِيُّ الَّذِي يَمْلَأُهَا قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مَلَأْتُ جُورًا وَظُلْمًا. وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ نَبِيًّا لَوْ لَمْ يَبْقَ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا يَوْمٌ وَاحِدٌ لَطَوَّلَ اللَّهُ ذَلِكَ الْيَوْمَ حَتَّى يَخْرُجَ فِيهِ وَلَدِي الْمَهْدِيُّ فَيَنْزِلُ رُوحُ اللَّهِ عَيْسَى ابْنُ مَرْيَمَ فَيُصَلِّيْ خَلْفَهُ وَتَشْرِقُ الْأَرْضُ بِنُورِهِ وَيَبْلُغُ سَيِّطَانَهُ الْمَشْرِقَ وَالْمَغْرِبَ. (١)

ص: ٣٢

رسول خداصلی الله علیه و آله فرمود:

همانا جانشینان و اوصیای من و حجّت های الهی بر مردم دوازده نفرند که اوّل آنان برادرم و آخر آن ها فرزندم می باشد.

گفته شد: ای پیامبر خدا! برادرت چه کسی است؟

فرمود: علی بن ابی طالب.

عرض شد: فرزندت چه کسی است؟

فرمود: مهدی؛ همان که زمین را پر از عدل و داد خواهد کرد، چنان که از ظلم و ستم پر شده باشد.

قسم به آن که مرا به پیامبری برانگیخت! اگر از عمر دنیا فقط یک روز باقی مانده باشد خداوند آن یک روز را آن قدر طولانی کند که فرزندم مهدی ظهور نماید. حضرت مسیح از آسمان نازل شود و پشت سر ایشان نماز گزارد و زمین به نور وجود او روشن شود و حکومتش از شرق تا غرب عالم را فرا گیرد.

ص: ۳۳

حديث يازدهم : شرافة عقل

عده من أصحابنا، عن أحمد بن محمد بن خالد، عن بعض أصحاب، رفعه قال:

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

ما قسم الله للعباد شيئاً أفضل من العقل، فنوم العاقل أفضل من سهر الجاهل وإقامته العاقل أفضل من شحوص الجاهل، ولا بعث الله نبياً ولا رسولا - حتى يسئ تكلم العقل ويكون عقله أفضل من جميع عقول أمته وما يضمم النبي في نفسه أفضل من اجتهاد المجتهدين، وما أدى العبد فرائض الله حتى عقل عنه ولا بلغ جميع العابدين في فضل عبادتهم ما بلغ العاقل، والعقلاء هم أولوا الألباب، الذين قال الله تعالى «وما يتذكر إلا أولوا الألباب» (١). (٢)

ص: ٣٤

١- سورة آل عمران ، آيه ٧.

٢- اصول كافي، ج ١، ص ٣٨، حديث ١١.

رسول خداصلی الله علیه و آله فرمود:

خدا به بندگانش چیزی بهتر از عقل قسمت نکرده، خواب عاقل بهتر از شب بیداری جاهل است و اقامت عاقل بهتر از رنج و زحمت جاهل است برای جهاد.

خدا پیغمبر و رسولی برنینگیخته است تا وقتی که عقل او را کامل کرده و عقلش بهتر از عقل همه امتش بوده باشد. و پیغمبر در خاطرش چیزی بهتر از اجتهاد مجتهدان نداشت.

هیچ بنده ای فرایض خدا را انجام ندهد تا به عقل خود آن را از وی دریابد، همه عابدان در فضل عبادت به پای عاقل نرسند، و عاقلان همان خردمندان هستند که خداوند متعال درباره آن ها فرموده است: «یاد آور نشوند جز خردمندان».

ص: ۳۵

حديث دوازدهم : فضيلت علم

محمّد بن الحسن وعلى بن محمّد، عن سهل بن زياد، ومحمّد بن يحيى، عن أحمد بن محمّد، جميعاً عن جعفر بن محمّد الأشعري، عن عبد الله بن ميمون القداح؛ و على بن إبراهيم، عن أبيه، عن حماد بن عيسى، عن القداح، عن أبي عبد الله عليه السلام قال:

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

مَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَطْلُبُ فِيهِ عِلْمًا سَلَكَ اللَّهُ بِهِ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ وَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَتَضَعُ أجنحتها لَطالِبِ الْعِلْمِ رِضًا بِهِ وَإِنَّهُ يَمَسُّ تَغْفِرُ لَطالِبِ الْعِلْمِ مَنْ فِي السَّمَاءِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ حَتَّى الْهُوتِ فِي الْبَحْرِ، وَفَضْلُ الْعَالِمِ عَلَى الْعَابِدِ كَفَضْلِ الْقَمَرِ عَلَى سَائِرِ النُّجُومِ لَيْلَهُ الْبَدْرُ، وَإِنَّ الْعُلَمَاءَ وَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ، إِنَّ الْأَنْبِيَاءَ لَمْ يُورَثُوا دِينَارًا وَلَا دِرْهَمًا وَلَكِنْ وَرَثُوا الْعِلْمَ، فَمَنْ أَخَذَ مِنْهُ أَخَذَ مِنْهُ بِحِطِّهِ وَإِفْرِ. (١)

ص: ٣٦

١- اصول كافي، ج ١، ص ٩٤، حديث ١.

رسول خداصلی الله علیه وآله فرمود:

هر که راهی رود که در آن دانشی جوید، خدا او را به بهشت برساند و به راستی که فرشته ها به نشانه رضایت از طالب علم پرهای خود را در زیر پایش می گشایند.

همانا هر که در آسمان و زمین است برای طالب علم، آمرزش می خواهد حتی ماهیان دریا.

فضیلت عالم بر عابد، همچون فضیلت ماه است بر ستارگان در شب چهارده، و به راستی که علما وارثان پیامبرانند. (۱) البته پیغمبران دینار و درهمی به ارث نگذاشته اند بلکه ارث آن ها همان علم ایشان است که هر که از آن برگرفت، بهره فراوانی برده است.

ص: ۳۷

۱- از این قسمت حدیث معلوم میشود ، آن علمی ارزش دارد که برای خدا و در راستای امر رسالت باشد.

حديث سيزدهم : نماز و عبادت

حدَّثنا مُحَمَّد بن ابراهيم بن اسحق - رحمه الله - قال: حدَّثنا احمد بن مُحَمَّد الهمداني قال: حدَّثنا مُحَمَّد بن احمد بن صالح بن سعد التميمي عن ابيه قال: حدَّثنا احمد بن هشام قال: حدَّثنا منصور بن مجاهد عن الربيع بن بدر، عن سوار بن منيب، عن وهب، عن ابن عباس قال:

قال رَسُولُ الله صلى الله عليه وآله:

إِنَّ لِلَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى مَلَكًا يُسَمَّى سَخَائِيلُ، يَأْخُذُ الْبُرُوتِ لِلْمُصَلِّينَ عِنْدَ كُلِّ صَلَوةٍ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ - جَلَّ جَلَالُهُ -.

فَإِذَا أَصْبَحَ الْمُؤْمِنُونَ وَقَامُوا وَتَوَضَّؤُوا وَصَلُّوا صَلَوةَ الْفَجْرِ، أَخَذَ مِنَ اللَّهِ - عَزَّوَجَلَّ - بَرَاءَةً لَهُمْ مَكْتُوبَةً فِيهَا: أَنَا اللَّهُ الْبَاقِي، عِبَادِي وَإِمَائِي! فِي حِرْزِي جَعَلْتُكُمْ، وَفِي حِفْظِي وَتَحْتِ كَفَيْ صَيَّرْتُكُمْ، وَعِزَّتِي لَا خَذَلْتُكُمْ، وَأَنْتُمْ مَغْفُورٌ لَكُمْ ذُنُوبُكُمْ إِلَى الظُّهْرِ.

فَإِذَا كَانَ وَقْتُ الظُّهْرِ فَقَامُوا وَتَوَضَّؤُوا وَصَلُّوا، أَخَذَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ - عَزَّوَجَلَّ - الْبَرَاءَةَ الثَّانِيَةَ مَكْتُوبَةً فِيهَا: أَنَا اللَّهُ الْفَادِرُ، عِبَادِي وَإِمَائِي! بَدَلْتُ سَيِّئَاتِكُمْ حَسَنَاتٍ وَغَفَرْتُ لَكُمْ السَّيِّئَاتِ وَأَحْلَلْتُكُمْ بِرِضَائِي عَنْكُمْ دَارَ الْجَلالِ .

فَإِذَا كَانَ وَقْتُ الْعَصْرِ فَقَامُوا وَتَوَضَّؤُوا وَصَلُّوا، أَخَذَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ - عَزَّوَجَلَّ - الْبِرَّاتَةَ الثَّلَاثَةَ مَكْتُوبٌ فِيهَا: أَنَا اللَّهُ الْجَلِيلُ جَلَّ ذِكْرِي وَعَظَمَ سُلْطَانِي. عِبِيدِي وَإِمَائِي! حُرِّمَتْ أَبْدَانُكُمْ عَلَى النَّارِ وَأَسْكَنْتُكُمْ مَسَاكِنَ الْأَبْرَارِ وَدَفَعْتُ عَنْكُمْ بِرَحْمَتِي شَرَّ الْأَشْرَارِ.

فَإِذَا كَانَ وَقْتُ الْمَغْرِبِ فَقَامُوا وَتَوَضَّؤُوا وَصَلُّوا، أَخَذَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ - عَزَّوَجَلَّ - الْبِرَّاتَةَ الرَّابِعَةَ مَكْتُوبٌ فِيهَا: أَنَا اللَّهُ الْجَبَّارُ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالَى. عِبِيدِي وَإِمَائِي! صَعَدَ مَلَائِكَتِي مِنْ عِنْدِكُمْ بِالرِّضَا، وَحَقَّقَ عَلَيَّ أَنْ أَرْضِيَكُمْ وَأَعْطِيَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَمِيَّتِكُمْ.

فَإِذَا كَانَ وَقْتُ الْعِشَاءِ فَقَامُوا وَتَوَضَّؤُوا وَصَلُّوا، أَخَذَ مِنَ اللَّهِ - عَزَّوَجَلَّ - لَهُمُ الْبِرَّاتَةَ الْخَامِسَةَ مَكْتُوبٌ فِيهَا: إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ غَيْرِي وَلَا رَبَّ سِوَايَ. عِبَادِي وَإِمَائِي! فِي بُيُوتِكُمْ تَطَهَّرْتُمْ وَإِلَى بُيُوتِي مَشَيْتُمْ وَفِي ذِكْرِي خُضُّتُمْ وَحَقَّقْتُمْ وَفَرَأَيْتُمْ أَدَيْتُمْ.

أُشْهِدُكَ يَا سَخَائِلُ وَسَائِرَ مَلَائِكَتِي! إِنِّي قَدْ رَضِيتُ عَنْهُمْ.

قَالَ: فَيُنَادِي سَخَائِلُ بِثَلَاثَةِ أَصْوَاتٍ كُلٌّ لِنَلِّهِ بَعْدَ صَلَوةِ الْعِشَاءِ: يَا مَلَائِكَةَ اللَّهِ! إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى قَدْ غَفَرَ لِلْمُصَلِّينَ الْمُؤَحِّدِينَ. فَلَا يَبْقَى مَلَكٌ فِي السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ إِلَّا اسْتَغْفَرَ لِلْمُصَلِّينَ وَدَعَا لَهُمْ بِالْمُدَاوَمَةِ عَلَى ذَلِكَ.

فَمَنْ رُزِقَ صِيْلَمُوهُ اللَّيْلِ مِنْ عَيْدٍ أَوْ أَمَةٍ قَامَ لِلَّهِ - عَزَّوَجَلَّ - مُخْلِصًا فَتَوَضَّأَ وَضُوءًا سَابِغًا وَصَلَّى لِلَّهِ - عَزَّوَجَلَّ - بِبَيْتِهِ صَادِقَةً وَقَلْبِ
سَلِيمٍ وَبَدَنٍ خَاشِعٍ وَعَيْنٍ دَامِعَةٍ، جَعَلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى خَلْفَهُ تَسْبِيحَهُ صِيْفُوفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ فِي كُلِّ صَفٍّ مَا لَا يَحْصِي عَدَدَهُمْ إِلَّا
اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَحَدَ طَرْفِي كُلِّ صَفٍّ بِالْمَشْرِقِ وَالْآخِرُ بِالْمَغْرِبِ.

قَالَ: فَإِذَا فَرَغَ، كُتِبَ لَهُ بِعَدَدِهِمْ دَرَجَاتٌ.

قَالَ مَنْصُورٌ: كَانَ الرَّبِيعُ بْنُ يَدْرِ إِذَا حَدَّثَ بِهَذَا الْحَدِيثِ يَقُولُ: أَيْنَ أَنْتَ يَا غَافِلٌ عَنِ هَذَا الْكَرَمِ؟! وَأَيْنَ أَنْتَ عَنِ قِيَامِ هَذَا اللَّيْلِ
وَعَنِ جَزِيلِ هَذَا الثَّوَابِ وَعَنِ هَذَا الْكَرَامَةِ؟! (١)

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله فرمود:

برای خدای تبارک و تعالی فرشته ای است به نام سخائیل که وقت هر نمازی برات [سند و برگه عبور] برای نماز گزاران از
خداوند رب العالمین دریافت می کند.

صبح که مؤمنان برخیزند و وضو سازند و نماز فجر گزارند، براتی از خدای - عزوجل - برای آن ها بگیرد که

ص: ۴۰

در آن نوشته است: منم خدای باقی، ای بنده ها و کنیزهایم! شما را در پناه خود دارم و در حفظ خود و زیر سایه خود گرفتم.

به عزت خودم سوگند که شما را وا نگذارم، بلکه گناهان شما تا ظهر آمرزیده شده است.

و چون ظهر برخیزند و وضو و نماز به جا آرند، برات دومی از خدا برای آن ها بگیرد که نوشته است: منم خدای توانا، ای بندگان و کنیزانم! سیئات شما را بدل به حسنات کردم و سیئات شما را آمرزیدم و شما را بر رضای خود در دارالجلال وارد کردم.

وقت عصر که به وضو و نماز برخیزند، برات سومی از خدا برای آن ها بگیرد که نوشته است: منم خدای جلیل و با سلطنتی عظیم، ای بندگان و کنیزانم! تن های شما را بر آتش حرام کردم و شما را در مسکن نیکان در آوردم و به رحمت خود، شرّ اشرار را از شما دفع کردم.

وقت نماز مغرب که نماز بخوانند، از خدای - عزوجلّ - برات چهارمی بگیرد که در آن نوشته است: منم خدای

جبار و کبیر و متعال، ای بندگان و کنیزانم! فرشتگانم با رضایتمندی از طرف شما بالا آمدند، پس بر من حقّ است که شما را خشنود کنم و روز قیامت آرزوی شما را برآورم.

وقت عشا که وضو و نماز به جا آورند، برات پنجمی از خدای - عزّوجلّ - برای آن ها بگیرد که در آن نوشته است: به راستی منم خدایی که جز من معبود حقّی نیست و پروردگاری جز من نباشد، ای بندگانم و کنیزانم! در خانه های خود تطهیر کردید و به خانه من آمدید و در ذکر من اندر شدید و حقّ مرا شناختید و واجبات مرا ادا کردید.

ای سخائیل! تو و سایر فرشتگان را گواه می گیرم که من از آن ها راضی ام. (۱)

پیامبر خداصلی الله علیه وآله فرمود: سخائیل هرشب پس از نماز عشا سه بار فریاد برآورد: ای فرشتگان خدا! به راستی خدای

ص: ۴۲

۱- وقت مخصوص و فضیلت نمازهای پنجگانه توسط معصومین (علیهم السّلام) مشخص شده و در رساله مراجع معظم تقلید بیان شده است؛ اگر چه اجازه داده اند که به صورت جمع و در سه نوبت نیز خوانده شود.

تبارک و تعالی نماز گزاران یگانه پرست را آمرزید.

پس هیچ فرشته ای در آسمان های هفت گانه نمی ماند مگر این که برای نماز گزاران استغفار می کند و برای آن ها بر ادامه این عمل دعا نماید.

هر بنده مؤمنی که برای خدای - عزوجل - و از روی اخلاص، موفق به نماز شب شود، و برای خدا وضوی کامل بگیرد و به نیت درست و دل سالم و تن خاشع و چشم گریان نماز گزارد، خدای تبارک و تعالی پشت سرش نه صف از فرشتگان قرار دهد که شماره هر صف را جز خدا نداند، ابتدای هر صف در مشرق باشد و انتهای آن در مغرب.

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: و چون از نماز فارغ شود به شماره آن ها درجه برایش نوشته شود.

منصور که یکی از راویان حدیث است، می گوید: وقتی ربیع بن بدر این حدیث را نقل می کرد، می گفت: ای غافل تو کجا و دریافت این کرم الهی کجا؟!

تو کجا و شب خیزی و درک این ثواب جزیل و این کرامت کجا؟!

ص: ۴۳

حدیث چهاردهم: فضیلت عید غدیر

حدَّثَنَا إِبْنُ سَعِيدٍ الْهَاشِمِيُّ، عَنْ فِرَاتٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ ظَهْرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْفَضْلِ، عَنِ الصَّادِقِ، عَنْ آبَائِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ:
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ:

يَوْمُ غَدِيرِ خُمٍّ أَفْضَلُ أَعْيَادِ أُمَّتِي وَهُوَ الْيَوْمُ الَّذِي أَمَرَنِي اللَّهُ تَعَالَى ذِكْرُهُ فِيهِ بِنَصْبِ أَحِي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، عَلِمًا لِأُمَّتِي،
يَهْتَدُونَ بِهِ مِنْ بَعْدِي وَهُوَ الْيَوْمُ الَّذِي أَكْمَلَ اللَّهُ فِيهِ الدِّينَ وَأَتَمَّ عَلَى أُمَّتِي فِيهِ النِّعْمَةَ وَرَضِيَ لَهُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا. (١)

امام صادق از پدران بزرگوارش عليهم السلام نقل می کند که پیامبر خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

بهترین عید امت من، عید غدیر خم است، و آن روزی است که خدای تعالی به من فرمان داد، برادرم، علی علیه السلام را به امامت نصب کنم تا مردم پس از من به وسیله او هدایت گردند، و آن همان روزی است که خداوند در آن دین را کامل و نعمت را بر امت من تمام کرد و دین اسلام را برای آن ها پسندید.

ص: ۴۴

حدیث پانزدهم : مشورت با عاقل خیر خواه

وعن ابی عبدالله الجامورانی، عن الحسن بن علی، عن سیف بن عمیره، عن منصور بن حازم، عن ابی عبدالله علیه السلام قال: قال رسول الله صلی الله علیه وآله:

مُشَاوَرَةُ الْعَاقِلِ النَّاصِحِ رُشْدٌ وَ يُمْنٌ وَ تَوْفِيقٌ مِنَ اللَّهِ فَإِذَا أَشَارَ عَلَيْكَ النَّاصِحُ الْعَاقِلُ فَإِيَّاكَ وَالْخِلَافَ فَإِنَّ فِي ذَلِكَ الْعَطَبَ. (۱)

پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه وآله فرمودند:

مشورت با شخص عاقل که خیرخواه تو باشد، موجب راهنمایی و برکت توست و این توفیقی از جانب خداوند متعال است. پس هرگاه چنین شخص عاقل و ناصحی، تو را مشورت داد، مبادا با او مخالفت کنی، که در این صورت رنج و دردسر برای توست.

ص: ۴۵

حديث شانزدهم : حقوق برادر مسلمان

محمد بن علي الكراچكى (فى كنز الفوائد)، عن الحسين محمد بن علي الصيرفى، عن محمد بن علي الجعابى، عن القاسم بن محمد بن جعفر العلوى، عن ابيه عن علي عليه السلام قال:

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

لِلْمُسْلِمِ عَلَى أَخِيهِ ثَلَاثُونَ حَقًّا لَا بَرَاءَةَ لَهُ مِنْهَا إِلَّا بِالْأَدَاءِ أَوْ الْعَفْوِ: يَغْفِرُ زَلَّتَهُ وَيَرْحَمُ عَثَرَتَهُ، وَيَسْتُرُ عَوْرَتَهُ، وَيُقِيلُ عَثْرَتَهُ، وَيَقْبَلُ مَعِيدَتَهُ وَيَرُدُّ غَيْبَتَهُ، وَيُدِيمُ نَصَةَ يَحْتَهُ، وَيَحْفَظُ خُلَّتَهُ، وَيَرْعَى ذِمَّتَهُ، وَيَعُودُ مَرَضَتَهُ، وَيَشْهَدُ مَيْتَتَهُ، وَيُجِيبُ دَعْوَتَهُ، وَيَقْبَلُ هِدْيَتَهُ، وَيُكَافِي إِصْرَتَهُ، وَيَشْكُرُ نِعْمَتَهُ وَيَحْسُنُ نَصِيرَتَهُ، وَيَحْفَظُ حَلِيلَتَهُ، وَيَقْضِي حَاجَتَهُ، وَيَشْفَعُ مَسْأَلَتَهُ، وَيُسِمُّ عَطْسَتَهُ، وَيُرْشِدُ ضَالَّتَهُ، وَيَرُدُّ سَلَامَهُ، وَيُطِيبُ كَلَامَهُ، وَيَبْرِّ إِعْنَامَهُ، وَيَصِدِّقُ أَقْسَامَهُ، وَيُؤَالِي وَلِيَّهُ وَلَا يُعَادِي، وَيُنْصِرُهُ ظَالِمًا وَمَظْلُومًا، فَأَمَّا نَصِيرَتُهُ ظَالِمًا فَيَرُدُّهُ عَنْ ظُلْمِهِ وَأَمَّا نَصِيرَتُهُ مَظْلُومًا فَيُعِينُهُ عَلَى أَخْذِ حَقِّهِ، وَلَا يَسْلِمُهُ وَلَا يَخْذُلُهُ وَيُحِبُّ لَهُ مِنَ الْخَيْرِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ وَيَكْرَهُ مِنَ الشَّرِّ مَا يَكْرَهُ لِنَفْسِهِ.

ص: ٤٦

ثُمَّ قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ يَقُولُ:

إِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَدْعُ مِنْ حُقُوقِ أَخِيهِ شَيْئًا فَيَطَالِبُهُ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيُقْضَى لَهُ وَعَلَيْهِ. (۱)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

هر مسلمانی به گردن برادر مسلمانش ۳۰ حق دارد که از آن خلاص نمی شود مگر به ادا کردن یا گذشت صاحب آن حق. [و اما آن ۳۰ حق عبارت است از:]

(۱) لغزش او را ببخشد (۲) در ناراحتی ها و اندوه نسبت به او مهربان باشد. (۳) عیب و اسرار او را بیوشاند. (۴) از اشتباه او درگذرد. (۵) معذرت خواهی او را بپذیرد (۶) هنگام غیبت کردن دیگران از او دفاع کند. (۷) همیشه خیرخواه و ناصح او باشد. (۸) دوستی او را پاسداری کند. (۹) پیمان و امان او را مراعات کند. (۱۰) هنگام بیماری از او عیادت کند. (۱۱) به تشییع جنازه او حاضر شود. (۱۲) دعوت او را اجابت کند. (۱۳) هدیه او را قبول نماید. (۱۴) هدیه و جایزه اش را تلافی کند. (۱۵) نعمت او را

ص: ۴۷

سپاس گزار باشد. ۱۶) در یاری او بکوشد. ۱۷) از خانواده و ناموس او حفاظت کند. ۱۸) حاجت او را برآورد. ۱۹) برای رفع مشکلش از دیگران کمک بخواهد. ۲۰) بعد از عطسه کردن او را دعا و تهیت بگوید. (۲۹) ۲۱) در پیدا کردن گم شده اش او را یاری نماید. ۲۲) سلامش را جواب دهد ۲۳) با او خوش کلام باشد و گفته او را نیکو شمارد. ۲۴) انعام او نیکو قرار دهد. ۲۵) سوگندش را راست بداند. ۲۶) دوستش را دوست بداند و با او دشمنی نکند ۲۷) یاری گرش باشد؛ چه ظالم است چه مظلوم؛ اگر ظالم است او را از ظلم باز دارد. و اگر مظلوم است کمک کند تا حقش را باز ستاند.

۲۸) او را در برابر حوادث تنها نگذارد تا خوار شود. ۲۹) هرچه از خیر و نیکی برای خودش می خواهد برای برادر مسلمانش نیز بخواهد. ۳۰) هرچه از شر و بدی که برای خودش دوست ندارد برای او نیز دوست نداشته باشد.

سپس امام علی علیه السلام فرمود: از رسول خدا صلی الله علیه وآله شنیدم که می فرمود:

همانا یکی از شما که حق برادر مسلمانش را رها کرده و ادا ننموده است در روز قیامت آن برادر مسلمان حقش را مطالبه می کند ولی چون جوابی ندارد به نفع او و بر علیه این حکم داده خواهد شد.

ص: ۴۹

حدیث هفدهم: استفاده از فرصت ها

محمد بن یحیی، عن أحمد بن محمد، عن علی بن النعمان، عن حمزه بن حرمان قال: سمعت أبا عبد الله عليه السلام يقول:

إِنَّ مِمَّا حُفِظَ مِنْ خُطْبِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَنَّهُ قَالَ:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ! إِنَّ لَكُمْ مَعَالِمَ فَانْتَهُوا إِلَى مَعَالِمِكُمْ وَإِنَّ لَكُمْ نِهَائِيَّ فَانْتَهُوا إِلَى نِهَائِيَّتِكُمْ.

أَلَا إِنَّ الْمُؤْمِنَ يَعْمَلُ بَيْنَ مَخَافَتَيْنِ: بَيْنَ أَجَلٍ قَدْ مَضَى لَا يَدْرِي مَا اللَّهُ صَانِعٌ فِيهِ وَبَيْنَ أَجَلٍ قَدْ بَقِيَ لَا يَدْرِي مَا اللَّهُ قَاضٍ فِيهِ، فَلْيَأْخُذِ الْعَبْدُ الْمُؤْمِنُ مِنْ نَفْسِهِ لِنَفْسِهِ وَمِنْ دُنْيَاهُ لِآخِرَتِهِ وَفِي الشَّيْبَةِ قَبْلَ الْكِبَرِ وَفِي الْحَيَاةِ قَبْلَ الْمَمَاتِ. فَوَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ مَا بَعْدَ الدُّنْيَا مِنْ مُسْتَعْتَبٍ وَمَا بَعْدَهَا مِنْ دَارٍ إِلَّا الْجَنَّةُ أَوْ النَّارِ. (٣٠)

از سخنرانی های پیغمبر صلی الله علیه وآله که ضبط شده این است که فرمود:

ای مردم! شما را نشانه هایی است، به نشانه های خود برسید. و نیز به راستی برای شما پایانی است، به پایان خود برسید.

آگاه باشید! مؤمن میان دو ترس کار می‌کند: میان عمر گذشته‌ای که نداند خدا در آن، چه کند و میان عمر مانده‌ای که نداند خدا برای او در آن، چه چیز مقدر کرده است.

بنده مؤمن می‌بایست از خود برای خود توشه بگیرد، از دنیایش برای دیگر سرایش و از جوانی اش برای پیری (از ریش سفیدش برای سالخوردگی) و برای زندگی اش پیش از مردن.

پس قسم به آن که جان محمد به دست او است، پس از دنیا جای عذر خواهی و تلافی نیست و پس از آن خانه‌ای نیست جز بهشت و دوزخ.

ص: ۵۱

حديث هجدهم: روزى حلال خود را حرام نكنيد

عده من أصحابنا، عن أحمد بن محمد، عن ابن فضال، عن عاصم بن حميد، عن أبي حمزه الثمالى، عن أبي جعفر عليه السلام قال: خَطَبَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فِي حَجَّةِ الْوِدَاعِ فَقَالَ:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ! وَاللَّهِ مَا مِنْ شَيْءٍ يُقَرَّبُكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ وَيُبَاعِدُكُمْ مِنَ النَّارِ إِلَّا - وَقَدْ أَمَرْتُكُمْ بِهِ، وَمَا مِنْ شَيْءٍ يُقَرَّبُكُمْ مِنَ النَّارِ وَيُبَاعِدُكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ إِلَّا وَقَدْ نَهَيْتُكُمْ عَنْهُ.

أَلَا وَإِنَّ الرُّوحَ الْأَمِينَ نَفَثَ فِي رَوْعِي أَنَّهُ لَنْ تَمُوتَ نَفْسٌ حَتَّى تَسْتَكْمَلَ رِزْقَهَا، فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَجْمِلُوا فِي الطَّلَبِ، وَلَا يَحْمِلُ أَحَدُكُمْ اسْتِطْءَاءَ شَيْءٍ مِنَ الرِّزْقِ أَنْ يَطْلُبَهُ بِغَيْرِ حِلِّهِ، فَإِنَّهُ لَا يُدْرِكُ مَا عِنْدَ اللَّهِ إِلَّا بِطَاعَتِهِ. (١)

ص: ٥٢

١- اصول كافي، ج ٤، ص ٢٢٤، حديث ٢.

رسول خداصلی الله علیه و آله در سخنرانی حجه الوداع فرمود:

ای مردم! به خدا هیچ چیزی نیست که شما را به بهشت نزدیک و از دوزخ دور کند جز آن که شما را به آن فرمان دادم. و هیچ چیزی نیست که شما را به دوزخ نزدیک و از بهشت دور کند، جز آن که شما را از آن نهی کردم.

آگاه باشید! همانا که روح الامین در دلم افکند که هیچ جان داری نمی میرد تا روزی خود را کاملاً بگیرد، بنابراین از خدا بپرهیزید و در جستن رزق و روزی، آرامی کنید پس اگر روزی یکی از شما دیرتر رسد او را وادار نسازد که از راه نامشروع و حرام بجوید؛ زیرا آنچه نزد خدا است جز به طاعت او دریافت نشود.

ص: ۵۳

حديث نوزدهم: اقسام صبر

محمد بن يحيى عن، أحمد بن محمد بن عيسى قال: أخبرني يحيى بن سليم الطائفي قال: أخبرني عمرو بن شمر اليماني، يرفع الحديث إلى عليّ عليه السلام، قال:

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

الصَّبْرُ ثَلَاثَةٌ: صَبْرٌ عِنْدَ الْمُصِيبَةِ وَصَبْرٌ عَلَى الطَّاعَةِ وَصَبْرٌ عَنِ الْمُعْصِيَةِ؛ فَمَنْ صَبَرَ عَلَى الْمُصِيبَةِ حَتَّى يَرُدَّهَا بِحُسْنِ عَزَائِهَا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ ثَلَاثِمِائَةَ دَرَجَةٍ مَا بَيْنَ الدَّرَجَةِ إِلَى الدَّرَجَةِ كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ.

وَمَنْ صَبَرَ عَلَى الطَّاعَةِ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ سِتْمِائَةَ دَرَجَةٍ مَا بَيْنَ الدَّرَجَةِ إِلَى الدَّرَجَةِ كَمَا بَيْنَ تُخُومِ الْأَرْضِ إِلَى الْعَرْشِ.

وَمَنْ صَبَرَ عَنِ الْمُعْصِيَةِ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ تِسْعِمِائَةَ دَرَجَةٍ مَا بَيْنَ الدَّرَجَةِ إِلَى الدَّرَجَةِ كَمَا بَيْنَ تُخُومِ الْأَرْضِ إِلَى مُنْتَهَى الْعَرْشِ. (١)

ص: ٥٤

رسول خداصلی الله علیه و آله فرمود:

صبر بر سه قسم است: صبر هنگام مصیبت و صبر برای طاعت خدا و صبر در مقابل گناه کردن.

هر که در موقع مصیبت صبر کند تا آن را به تسلی خوبی جواب گوید، خدا برایش سیصد درجه نویسد که میان هر درجه تا درجه دیگر به مانند فاصله میان آسمان تا زمین است.

و هر که برای طاعت و عبادت خداوند صبر کند، خدا برایش ششصد درجه نویسد که میان هر درجه ای تا درجه دیگر از عمق زمین تا عرش است.

و هر که بر مصیبت خداوند صبر کند (و آن را انجام ندهد)، خدا برایش نهصد درجه نویسد که میان هر درجه تا درجه دیگر از عمق زمین تا نهایت عرش باشد.

ص: ۵۵

حدیث بیستم: نقل و قرائت حدیث

محمد بن یحیی، عن أحمد بن محمد، عن عبد الله بن محمد الحجال، عن بعض أصحابه، رفعه قال:

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

تَذَاكَرُوا وَتَلَاَقُوا وَتَحَدَّثُوا فَإِنَّ الْحَدِيثَ جَلَاءٌ لِلْقُلُوبِ، إِنَّ الْقُلُوبَ لَتَرِينٌ كَمَا يَرِينُ السَّيْفُ وَجَلَاؤُهَا الْحَدِيثُ. (۱)

رسول خداصلی الله علیه وآله فرمود:

علم را مورد مذاکره قرار دهید، باهم ملاقات کنید و احادیث را بازگو نمایید؛ زیرا حدیث وسیله زلال کردن دل های زنگ زده است. به راستی که دل ها زنگ می گیرد چنان که شمشیر زنگ گیرد و زلال کردن دل ها و جلای آن ها به حدیث گفتن است. (۲)

ص: ۵۶

۱- اصول کافی، ج ۱، ص ۱۱۴، حدیث ۸.

۲- چون کلام معصومین (علیهم السلام) نور است و نور الهی تاریکی ها و ظلمات گناه را که قلب احطه کرده است می زداید.

حديث بيست و يكم : بهترين ها و بدترين ها

حدَّثنا علي بن عبد الله الوراق قال: حدَّثنا سعد بن عبد الله، عن إبراهيم بن مهزيار، عن أخيه علي، عن الحسين بن سعيد، عن الحرث بن محمد بن النعمان الأحوال صاحب الطاق، عن جميل بن صالح، عن أبي عبد الله الصادق، عن آبائه عليهم السلام قال: قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَكُونَ أَكْرَمَ النَّاسِ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ وَمَنْ أَحَبَّ أَنْ يَكُونَ أَتْقَى النَّاسِ فَلْيَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَمَنْ أَحَبَّ أَنْ يَكُونَ أَغْنَى النَّاسِ فَلْيَكُنْ بِمَا عِنْدَ اللَّهِ - عَزَّوَجَلَّ - أَوْثَقَ مِنْهُ بِمَا فِي يَدِهِ.

ثُمَّ قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: أَلَا أُبَيِّنُكُمْ بِشَرِّ النَّاسِ؟

قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ!

قَالَ: مَنْ أَبْغَضَ النَّاسَ وَأَبْغَضَهُ النَّاسُ.

ثُمَّ قَالَ: أَلَا أُبَيِّنُكُمْ بِشَرِّ مَنْ هَذَا؟

قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ.

قَالَ: الَّذِي لَا يَقْبَلُ عَثْرَهُ وَلَا يَقْبَلُ مَعْدِرَهُ وَلَا يَغْفِرُ ذَنْبًا.

ثُمَّ قَالَ: أَلَا أُبَيِّنُكُمْ بِشَرِّ مَنْ هَذَا؟

قالوا: بلى يا رسول الله.

قال: من لا يؤمن شره ولا يرجي خيره.

أَنَّ عِيسَى بْنَ مَرْيَمَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ قَامَ فِي بَنِي إِسْرَائِيلَ، فَقَالَ: يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ! لَا تُحَدِّثُوا بِالْحِكْمَةِ الْجَهْلَ فَتَظْلِمُوا وَلَا تَمْنَعُوا أَهْلَهَا فَتَظْلِمُوهُمْ وَلَا تَعِينُوا الظَّالِمَ عَلَى ظُلْمِهِ فَيَبْطُلَ فَضْلُكُمْ.

الأمرُ ثلاثة: أمرٌ تَبَيَّنَ لَكَ رُشْدُهُ فَاتَّبِعْهُ وَأَمْرٌ تَبَيَّنَ لَكَ غَيْبُهُ فَاجْتَنِبْهُ وَأَمْرٌ أُخْتَلِفَ فِيهِ فَرُدَّهُ إِلَى اللَّهِ - عَزَّوَجَلَّ - (١).

رسول خداصلی الله علیه وآله فرمود:

هر که دوست دارد گرامی ترین مردم باشد باید از خدا پرهیزد (٢) و هر که دوست دارد پرهیزکارترین مردم باشد باید بر خدا توکل کند و هر که دوست دارد غنی ترین مردم باشد باید بدانچه نزد خداست بیشتر اعتماد داشته باشد از آنچه در دست خودش می باشد.

سپس فرمود: آیا شما را آگاه کنم به بدترین مردم؟

گفتند: بفرمایید، یا رسول الله.

فرمود: کسی که مردم را دشمن می دارد و مردم نیز او را دشمن می دارند.

ص: ۵۸

۱- امالی شیخ صدوق، مجلس ۵۰، حدیث ۱۱.

۲- خلاصه معنای تقوای و پرهیزکاری! یعنی پروا و حریم نگه داشتن برای خداوند که نتیجه آن انجام واجبات الهی و ترک محرمات است.

سپس فرمود: آیا شما را آگاه نکنم به بدتر از این؟

گفتند: آری یا رسول الله.

فرمود: آن که از لغزش کسی نگذرد و عذر کسی را نپذیرد و گناهی را نیامرزد.

سپس فرمود: آیا شما را آگاه نکنم به بدتر از آن؟

گفتند: بله یا رسول الله.

فرمود: آن که دیگران از شرش آسوده نباشند و امید به خیرش نباشد.

به راستی عیسی بن مریم در بنی اسرائیل به پا خاست و فرمود: ای بنی اسرائیل! حکمت را به نادانان نیاموزید که موجب ظلم به حکمت است و از اهلش نیز دریغ مدارید که موجب ظلم به آن ها است. و به ستمکار کمک نکنید در ستم او، که موجب بطلان فضل شماست.

امور سه گونه است: امری که رهیابی [خیر و صواب] آن بر تو آشکار است پس پیرو آن باش و امری که گمراهی اش بر تو آشکار است پس از آن کناره بگیر و امری که مورد اختلاف است، آن را به خدای - عزوجل - برگردان.

حدیث بیست و دوم : دوست یابی برای خدا

عن احمد بن ابی عبداللہ، عن محمد بن علی، عن عمر بن جبلہ الأحمسی، عن أبی الجارود، عن أبی جعفر علیہ السلام قال:
قال رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ:

الْمُتَحَابُّونَ فِي اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى أَرْضٍ زَبْرَجِدٍ دِهٍ خَضِرَاءَ فِي ظِلِّ عَرْشِهِ عَنْ يَمِينِهِ - وَكِلْتَا يَدَيْهِ يَمِينٌ - وَجُوهُهُمْ أَشَدُّ بَيَاضاً
وَأَضْوَاءُ مِنَ الشَّمْسِ الطَّالِعَةِ، يَغْبِطُهُمْ بِمَنْزِلَتِهِمْ كُلُّ مَلَكٍ مُقَرَّبٍ وَكُلُّ نَبِيٍّ مُرْسَلٍ.

يَقُولُ النَّاسُ: مَنْ هَؤُلَاءِ؟

فَيَقَالُ: هَؤُلَاءِ الْمُتَحَابُّونَ فِي اللَّهِ. (١)

ص: ٦٠

١- اصول کافی، ج ٤، ص ٣٧٨، حدیث ٧.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود:

کسانی که برای خدا با همدیگر دوستی و رفاقت می کنند، روز قیامت بر روی یک زمین از زبرجد سبز در سایه عرش خدا و در سمت راست آن خواهند بود؛ البته هر دو دست خدا، راست است. چهره های آنان از آفتاب تابان سپیدتر و روشن تر است، به مقام و منزلت آن ها هر فرشته مقرب و هر پیغمبر مرسل غبطه می خورند.

مردم می گویند: اینان چه کسانی اند؟

گفته می شود: آنان کسانی اند که برای خدا با یکدیگر دوستی و رفاقت داشته اند.

ص: ۶۱

حدیث بیست و سوم : صله رحم

عن محمد بن یحیی، عن الحسن بن محبوب، عن عمرو بن أبی المقدام، عن جابر، عن أبی جعفر علیه السلام قال:

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

أَوْصِيَتِ الشَّاهِدَةُ مِنْ أُمَّتِي وَالْغَائِبَةُ مِنْهُمْ وَمَنْ فِي أَصْيَالِ الرِّجَالِ وَأَرْحَامِ النِّسَاءِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَنْ يَصِلَ الرَّحِمَ وَإِنْ كَانَتْ مِنْهُ عَلَى مَسِيرِهِ سَنَةً، فَإِنَّ ذَلِكَ مِنَ الدِّينِ. (١)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

به هر یک از حاضر و غایب ائمتّم، و تمام آن ها که در پشت مردان و رحم زنان هستند، تا قیامت سفارش می کنم که صله رحم کنند؛ اگرچه تا یک سال راه از او دور باشند؛ زیرا این کار از شرایط دیانت است.

ص: ۶۲

۱- اصول کافی، ج ۴، ص ۴۴۶، حدیث ۵.

حدیث بیست و چهارم: شاد کردن مؤمن

محمد بن یحیی، عن أحمد بن محمد، عن علی بن الحکم، عن مالک بن عطیه، عن أبی عبد الله علیه السلام قال:
قال رسول الله صلی الله علیه وآله:

أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ سُورُ [الَّذِي تُدْخِلُهُ عَلَى الْمُؤْمِنِ: تَطَرُّدُ عَنْهُ جُوعَتُهُ، أَوْ تَكْشِيفُ عَنْهُ كُرْبَتُهُ]. (۱)

رسول خدا صلی الله علیه وآله فرمود:

محبوب ترین کارها نزد خداوند متعال، شاد کردن قلب مؤمن است به این که گرسنگی را از او برانی و سیرش نمایی یا گرفتاری و مشکلش را از او بگردانی.

ص: ۶۳

۱- اصول کافی، ج ۴، ص ۵۶۸، حدیث ۱۱.

حدیث بیست و پنجم : کمک کردن به مؤمن

علی بن ابراهیم، عن ابیه، عن النوفلی، عن السکوئی، عن ابی عبداللہ علیہ السلام قال:

قال رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ:

مَنْ أَعَانَ مُؤْمِنًا، نَفَسَ اللَّهُ - عَزَّوَجَلَّ - عَنْهُ ثَلَاثًا وَسَبْعِينَ كُرْبَةً: وَاحِدَةً فِي الدُّنْيَا وَثَمَنِينَ وَسَبْعِينَ كُرْبَةً عِنْدَ كُرْبَتِهِ الْعُظْمَى

قال: حَيْثُ يَتَشَاغَلُ النَّاسُ بِأَنْفُسِهِمْ. (۱)

امام صادق از قول رسول خدا صلی اللہ علیہ وآلہ فرمود:

هر که به مؤمنی کمک کند، خدای - عزوجل - هفتاد و سه گرفتاری را از او برطرف نماید، یک گرفتاری در دنیا و هفتاد و دو گرفتاری دیگر هنگام گرفتاری بزرگ او.

فرمود: آنجا که همه مردم به [گرفتاری خود مشغول می باشند.

ص: ۶۴

حديث بيست و ششم : عجب، دامگاه شيطان

علی بن ابراهیم، عن محمد بن عیسی بن عبید، عن یونس، عن بعض أصحابه، عن أبی عبد اللہ علیہ السلام قال:

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

بَيْنَمَا مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ جَالِسًا إِذْ أَقْبَلَ إِبْلِيسُ وَعَلَيْهِ بُرْنُسٌ ذُو أَلْوَانٍ، فَلَمَّا دَنَا مِنْ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ خَلَعَ الْبُرْنُسَ وَقَامَ إِلَى مُوسَى فَسَلَّمَ عَلَيْهِ.

فَقَالَ لَهُ مُوسَى مَنْ أَنْتَ؟

فَقَالَ: أَنَا إِبْلِيسُ.

قَالَ: أَنْتَ؟! فَلَا قَرَبَ اللَّهُ دَارَكَ.

قَالَ: إِنِّي إِنَّمَا جِئْتُ لِأُسَلِّمَ عَلَيْكَ لِمَكَانِكَ مِنَ اللَّهِ.

قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: فَقَالَ لَهُ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ: فَمَا هَذَا الْبُرْنُسُ؟

قَالَ: بِهِ أَخْطَفُ قُلُوبَ بَنِي آدَمَ.

فَقَالَ مُوسَى فَأَخْبِرْنِي بِالذَّنْبِ الَّذِي إِذَا أَذْنَبَهُ ابْنُ آدَمَ اسْتَحْوَذَتْ عَلَيْهِ؟

قَالَ: إِذَا أَعْجَبَتْهُ نَفْسُهُ وَاسْتَكْتَرَ عَمَلَهُ وَصَغُرَ فِي عَيْنِهِ ذَنْبُهُ.

وَقَالَ: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لِدَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: يَا دَاوُدُ! بَشِّرِ الْمُذْنِبِينَ وَأَنْذِرِ الصَّادِقِينَ.

قَالَ: كَيْفَ أَبَشِّرُ الْمُذْنِبِينَ وَأَنْذِرُ الصَّادِقِينَ؟

قَالَ: يَا دَاوُدُ! بَشِّرِ الْمُذْنِبِينَ أَنِّي أَقْبِلُ التَّوْبَةَ وَأَعْفُو عَنِ الذَّنْبِ، وَأُنذِرِ الصَّادِقِينَ أَلَّا يُعْجَبُوا بِأَعْمَالِهِمْ فَإِنَّهُ لَيْسَ عَبْدٌ أَنْصَبُهُ لِلْحِسَابِ إِلَّا هَلَكَ. (۱)

رسول خدا صلی الله علیه وآله فرمود:

در یک موقعی که موسی علیه السلام نشسته بود، ناگاه شیطان نمایان شد که کلاه رنگارنگی بر سر داشت و چون نزدیک موسی علیه السلام رسید، کلاه خود را از سر برداشت و نزد موسی ایستاد و به آن حضرت سلام داد.

موسی گفت: تو کیستی؟

او پاسخ گفت: من ابلیسم.

گفت: تویی؟! خدا تو را به کسی نزدیک نسازد.

گفت: من آمدم به شما سلام کنم، به خاطر مقامی که نزد خدا داری.

پیامبر صلی الله علیه وآله فرمود: موسی به او گفت: این کلاه چیست؟

ابلیس گفت: با آن دل مردم را می ربایم.

ص: ۶۶

موسی به او گفت: به من خیر ده از گناهی که چون آدمی زاده انجام دهد، تو بر او مسلط می شوی؟

پاسخ داد: زمانی که خودبین شود و کار خود را فزون شمارد و گنااهش در چشم او کوچک جلوه کند.

پیامبر خداصلی الله علیه وآله فرمود: خدای - عزوجل - به داوود علیه السلام وحی فرمود: ای داوود! گنهکاران را مژده بده، و صدیقان را بیم بده!

عرض کرد: چگونه به گنهکاران، مژده بدهم و به صدیقان بیم بدهم؟

خداوند متعال فرمود: ای داوود! به گنهکاران مژده بده که من توبه پذیرم و از گناه در گذرم، و به صدیقان بیم بده که مبادا به کردار خود عجب کنند و خودبین شوند؛ زیرا من هیچ بنده ای را پای میز حساب نکشم جز آن که هلاک شود.

ص: ۶۷

حديث بيست و هفتم: انسان بد زبان بى حيا

عده من أصحابنا، عن أحمد بن محمد بن خالد، عن عثمان بن عيسى عن عمر بن أذينة، عن أبان بن أبى عياش، عن سليمان بن قيس، عن أمير المؤمنين عليه السلام قال:

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ الْجَنَّةَ عَلَى كُلِّ فَحَّاشٍ بِيَدِي، قَلِيلِ الْحَيَاءِ، لَا يُبَالِي مَا قَالَ وَلَا قِيلَ لَهُ، فَإِنَّكَ إِنْ فَتَشْتَهُ لَمْ تَجِدْهُ إِلَّا لِعَيْهِ أَوْ شِرْكٍ شَيْطَانٍ.

فَقِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! وَفِي النَّاسِ شِرْكُ شَيْطَانٍ؟

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: أَمَا تَقْرَأُ قَوْلَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ: «وَشَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ»؟ (١)

ص: ٦٨

١- اصول کافی، ج ٥، ص ٢٥٠، حديث ٣.

از امیرالمؤمنین علیه السلام است که رسول خدا صلی الله علیه وآله فرمود:

به راستی خدا حرام کرده است بهشت را به هر فحاش بی آبرو و کم شرم که باک ندارد چه بگوید و چه به او گفته شود؛ زیرا به راستی اگر از او بازرسی کنی یا از زنا است و یا شیطان در او شریک شده است.

عرض شد: یا رسول الله! در میان مردم هم شرک شیطان هست؟

رسول خدا صلی الله علیه وآله فرمود: آیا گفته خداوند - عزوجل - را نخواندی که فرموده است: [\(۱\)](#) «و تو ای شیطان شریک آن ها باش در دارایی و فرزندان». [\(۲\)](#)

ص: ۶۹

۱- سوره اسراء ، آیه ۶۴.

۲- در حدیثی است که هر که خمس اموال خود را نپردازد ، شیطان در مال و فرزندان او شریک می شود.

حدیث بیست و هشتم: نتیجه خداخواهی و هوی خواهی

عده من أصحابنا، عن أحمد بن محمد بن خالد، عن أبيه، عن عبد الله بن القاسم، عن أبي حمزه عن أبي جعفر عليه السلام قال:

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

يَقُولُ اللَّهُ - عَزَّوَجَلَّ - : وَعِزَّتِي وَجَلَالِي وَعَظَمَتِي وَكِبْرِيائِي وَنُورِي وَعُلُوِّي وَارْتِفَاعِ مَكَانِي، لَا يُؤَثِّرُ عَبْدٌ هَوَاهُ عَلَى هَوَايَ إِلَّا شَتَّتْ عَلَيْهِ أَمْرَهُ وَلَبَسَتْ عَلَيْهِ دُنْيَاهُ وَشَغَلَتْ قَلْبَهُ بِهَا وَلَمْ أُوتِهِ مِنْهَا إِلَّا مَا قَدَّرْتُ لَهُ.

وَعِزَّتِي وَجَلَالِي وَعَظَمَتِي وَنُورِي وَعُلُوِّي وَارْتِفَاعِ مَكَانِي، لَا يُؤَثِّرُ عَبْدٌ هَوَايَ عَلَى هَوَاهُ إِلَّا اسْتَحْفَظْتُهُ مَلَائِكَتِي وَكَفَلْتُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ رِزْقَهُ وَكُنْتُ لَهُ مِنْ وَرَاءِ تَجَارِهِ كُلِّ تَاجِرٍ وَأَتَتْهُ الدُّنْيَا وَهِيَ رَاغِمَةٌ. (۱)

رسول خداصلی الله علیه وآله فرمود:

خداوند - عزوجل - می فرماید: به عزت و جلال خودم قسم، به بزرگی و کبریایی ام قسم و به نور و برتری

ص: ۷۰

و مقام بلندم سوگند! هیچ بنده ای خواسته خود را بر خواسته من ترجیح ندهد، جز آن که کارش را پریشان کنم و دنیایش را در هم سازم و دلش را بدان سرگرم نمایم و از دنیا به او ندهم جز همان مقدار که مقدر او کرده ام.

همچنین به عزت و جلال و عظمت خودم قسم، به نور و برتری و مقام بلندم سوگند! هیچ بنده ای خواست مرا بر دلخواه خود مقدم ندارد جز آن که فرشته های من او را حفظ و حمایت کنند و آسمان ها و زمین را کفیل روزی او سازم و از پس تجارت و بهره جویی هر تاجری، من پشتیبان او باشم و دنیا هم با همه دارایی اش [با خواری و فروتنی به آستان بوسی او آید]. (۱)

ص: ۷۱

۱- پس چه بهتر که انسان خواسته خود را به خواسته الهی گره بزند و هرچه خدا می خواهد همان را بخواهد.

حدیث بیست و نهم: قهر کردن دو مسلمان

محمد بن یحیی، عن أحمد بن محمد، عن محمد بن سنان، عن أبي سعيد القمّاط، عن داود بن كثير قال: سمعت أبا عبد الله عليه السلام يقول: قال أبي عليه السلام:

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

أَيُّمَا مُسْلِمَيْنِ تَهَاجَرَا فَمَكَثَا ثَلَاثًا لَا يَصْطَلِحَانِ إِلَّا كَانَا خَارِجَيْنِ مِنَ الْإِسْلَامِ وَلَمْ يَكُنْ بَيْنَهُمَا وَلَايَةٌ، فَأَيُّهُمَا سَبَقَ إِلَى كَلَامِ أَحِيهِ كَانَ السَّابِقُ إِلَى الْجَنَّةِ يَوْمَ الْحِسَابِ. (۱)

امام صادق علیه السلام از قول پدرش فرمود که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرموده است:

اگر دو نفر مسلمان با هم قهر کنند و سه روز بر آن حال بمانند و صلح نکنند، هر دو از اسلام خارج باشند و میان آن ها پیوست دینی نباشد. پس هر کدام پیشی گیرد به سخن گفتن با برادر مسلمان خود، اوست که روز قیامت و هنگام حساب زودتر به بهشت داخل خواهد شد.

ص: ۷۲

حدیث سی ام : چه کسی بوی بهشت را هم استشمام نمی کند؟

عن احمد بن محمد بن خالد، عن محمد بن علی، عن محمد بن فرات، عن أبي جعفر عليه السلام قال:

قال رسول الله صلى الله عليه وآله في كلام له:

إِيَّاكُمْ وَعُقُوقَ الْوَالِدَيْنِ فَإِنَّ رِيحَ الْجَنَّةِ تُوحِدُ مَنْ مَسَّ يَرَهُ أَلْفَ عَامٍ وَلَا يَجِدُهَا عَاقٌ وَلَا قَاطِعٌ رَحِمٍ وَلَا شَيْخٌ زَانٍ وَلَا جَارٌ إِزَارِهِ خِيَلَاءَ، إِنَّمَا الْكِبْرِيَاءُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. (۱)

از امام باقر علیه السلام نقل است که رسول خدا صلی الله علیه وآله در ضمن سخنان خود فرمود:

پرهیزید از عاق پدر و مادر، زیرا بوی بهشت که از مسافت هزار سال راه به مشام می رسد، ولی عاق والدین و قاطع رحم و پیرمرد زناکار و شخص متکبر آن را استشمام نخواهند کرد. همانا کبریایی از آن خداوند است، او که پروردگار جهانیان است.

ص: ۷۳

حديث سى و يكم : عواقب دنيوى گناهان

علی بن ابراهيم، عن ابيه، وعده من اصحابنا، عن احمد بن محمد، جميعاً، عن ابن محبوب، عن مالك بن عطيه، عن ابي حمزه، عن ابي جعفر عليه السلام قال:

وَجَدْنَا فِي كِتَابِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ:

إِذَا ظَهَرَ الزُّنَا مِنْ بَعْدِي كَثُرَ مَوْتُ الْفُجْيَاءِ، وَإِذَا طَفَفَ الْمِكْيَالُ وَالْمِيزَانُ أَخَذَهُمُ اللَّهُ بِالسَّيِّئِينَ وَالنَّقْصِ، وَإِذَا مَنَعُوا الزَّكَاةَ مَنَعَتِ الْأَرْضُ بَرَكَتَهَا مِنَ الزَّرْعِ وَالثَّمَارِ وَالْمَعَادِنِ كُلِّهَا، وَإِذَا جَارُوا فِي الْأَحْكَامِ تَعَاوَنُوا عَلَى الظُّلْمِ وَالْعُدْوَانِ، وَإِذَا نَقَضُوا الْعَهْدَ سَلَّطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ عِدْوَهُمْ، وَإِذَا قَطَعُوا الْأَرْحَامَ جُعِلَتِ الْأَمْوَالُ فِي أَيْدِي الْأَشْرَارِ، وَإِذَا لَمْ يَأْمُرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَلَمْ يَنْهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلَمْ يَتَّبِعُوا الْأَخْيَارَ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي سَلَّطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ شَرَارَهُمْ فَيَدْعُوا خِيَارَهُمْ فَلَا يُسْتَجَابُ لَهُمْ. (١)

ص: ٧٤

١- اصول کافی، ج ٥، ص ٣٧٢، حديث ٢.

امام باقر علیه السلام می فرماید: در کتاب رسول خدا صلی الله علیه وآله یافتیم که فرمودند:

هرگاه پس از من زنا پدیدار و شایع گردد، مرگ ناگهانی فراوان شود و چون در کیل و وزن (پیمانۀ ترازو) کم و زیاد کنند، خدایشان به قحطی و کاستی گرفتار کند. و هرگاه از زکات دریغ کنند، زمین برکتش را نسبت به زراعت و میوه ها و معادن همه دریغ کند. و هرگاه در احکام الهی ظلم و ستم کنند، بر ستم و عدوان همکاری نمایند. و هرگاه پیمان شکنند، خدا دشمنان را بر آن ها چیره سازد. و چون قطع رحم کنند، خدا مال را به دست اشرار اندازد. و هرگاه امر به معروف و نهی از منکر نکنند و پیروی از نیکان خاندان من نمایند، خدا اشرار آن ها را بر ایشان مسلط گرداند و نیکان آن ها دعا کنند، ولی دعایشان اجابت نشود.

ص: ۷۵

حديث سى و دوم: بت پرستى و شراب خواری

حدّثنا الشيخ الفقيه ابو جعفر محمّد بن على بن الحسين بن موسى بن بابويه القمى رحمه الله قال: حدّثنا ابى - رضى الله عنه - قال: حدّثنا سعد بن عبدالله، عن الهيثم بن أبى مسروق النهدى، عن الحسن بن محبوب، عن أبى أيوب الخزاز، عن محمّد بن مسلم الثقفى قال: سئل ابو عبدالله جعفر بن محمّد الصادق عليه السلام عن الخمر، فقال:

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

إِنَّ أَوَّلَ مَا نَهَانِي عَنْهُ رَبِّي - عَزَّوَجَلَّ - عَنْ عِبَادَةِ الْأَوْثَانِ وَشُرْبِ الْخَمْرِ وَمُلاحِاهِ الرِّجَالِ، أَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى بَعَثَنِي رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ وَلَأَمْحَقَ الْمَعَازِفَ وَالْمَزَامِيرَ وَأُمُورَ الْجَاهِلِيَّةِ وَأَوْثَانَهَا وَأَزْلَامَهَا وَأَحْدَاثَهَا.

أُقْسِمُ رَبِّي - جَلَّ جَلَالُهُ - فَقَالَ: لَا يَشْرَبُ عَبْدٌ لِي خَمْرًا فِي الدُّنْيَا إِلَّا سَقَيْتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِثْلَ مَا شَرِبَ مِنْهَا مِنَ الْحَمِيمِ مُعَذَّبًا بَعْدَ أَوْ مَغْفُورًا لَهُ.

وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: لَا تُجَالِسُوا شَارِبَ الْخَمْرِ، وَلَا تُزَوِّجُوهُ وَلَا تَتَزَوَّجُوا إِلَيْهِ،

وَإِنْ مَرِضَ فَلَا تَعُوذُوهُ، وَإِنْ مَاتَ فَلَا تُشَيِّعُوا جِنَازَتَهُ.

إِنَّ شَارِبَ الْخَمْرِ يَجِيءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مُسَوِّدًا وَجْهَهُ، مُزْرَقَةً عَيْنَاهُ، مَائِلًا شِدْقَهُ، سَائِلًا لِعَابُهُ، دَالِعًا لِسَانَهُ عَنْ قَفَاهُ. (۱)

پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله فرمود:

اولین چیزی که خداوند متعال من را از آن نهی فرمود، بت پرستی و شراب خواری و در افتادن با مردان [ترک منازعه و مخاصمه با مردم بود.

همانا خداوند تبارک و تعالی مرا مبعوث کرد تا رحمت برای جهانیان باشم، تار و تنبور و امور جاهلیت را و بت ها و قمارهای آن (۲) و بدعت هایش را نابود سازم.

پروردگارم قسم یاد کرده و فرموده است:

هیچ یک از بندگانم در دنیا شراب نخورد مگر این که به همان اندازه که شراب نوشیده، از آب جوشیده جهنم به او بنوشانم؛ چه پس از آن هم معذب باشد یا آمرزیده شود.

و فرمود: با شراب خوار همنشین نشوید، به او زن

ص: ۷۷

۱- امالی شیخ صدوق، مجلس ۶۵، حدیث ۱.

۲- تیرهای مخصوص بوده است که در زمان جاهلیت برای شرط بندی استفاده می کرده اند.

ندهید، از او زن نگیرید، اگر مریض شد به عیادتش نروید، اگر مرد در تشییع جنازه اش شرکت نکنید.

همانا شراب خوار در روز قیامت با روی سیاه محشور می شود، چشمانش کبود، لب و لوچه اش آویزان، آب دهانش روان و زبانش از پشت سر در آمده است.

ص: ۷۸

حدیث سی و سوم: انگشت نما شدن

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يُشَارَ إِلَيْهِ بِالْأَصَابِعِ؛ إِنْ كَانَ خَيْرًا فَهِيَ مَزَلَّةٌ إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ تَعَالَى وَإِنْ كَانَ شَرًّا فَهُوَ شَرٌّ. (۱)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

برای هر شخصی همین گناه بس است که انگشت نمای (۲) دیگران شود؛ اگر کارش خوب باشد که محل لغزش است مگر آن که خدایش ترحم کند و اگر کارش بد باشد که این انگشت نما شدن نیز خود شرّ دیگری است.

ص: ۷۹

۱- نهج الفصاحه، ص ۴۵۴، ح ۲۱۴۱.

۲- یعنی رفتار و پوشاک او به نحوی باشد که موجب جلب توجه دیگران شود؛ اگر چه پوشیدن لباس شهرت نیز تحریم شده است.

حدیث سی و چهارم : فرزند صالح

حدَّثنا احمد بن محمد بن يحيى العطار قال: حدَّثنا أبي، عن أحمد بن أبي عبد الله، عن محمد بن علي الكوفي، عن شريف بن سابق التفليسي، عن إبراهيم بن محمد، عن الصادق جعفر بن محمد، عن أبيه، عن آبائه عليهم السلام قال:

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

مَرَّ عَيْسَى بْنُ مَرْيَمَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ بِقَبْرِ يُعَدَّبُ صَاحِبُهُ، ثُمَّ مَرَّ بِهِ مِنْ قَابِلٍ فَإِذَا هُوَ لَيْسَ يُعَدَّبُ. فَقَالَ: يَا رَبِّ! مَرَرْتُ بِهَذَا الْقَبْرِ عَامٍ أَوَّلَ فَكَانَ صَاحِبُهُ يُعَدَّبُ، ثُمَّ مَرَرْتُ بِهِ الْعَامَ فَإِذَا هُوَ لَيْسَ.

فَأَوْحَى اللَّهُ - عَزَّوَجَلَّ - : يَا رُوحَ اللَّهِ! إِنَّهُ أَدْرَكَ لَهُ وَلَدٌ صَالِحٌ فَأَصْلَحَ طَرِيقًا وَآوَى يَتِيمًا، فَغَفَرْتُ لَهُ بِمَا عَمَلَ ابْنُهُ.

قال: وَقَالَ عَيْسَى بْنُ مَرْيَمَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ لِيَحْيَى بْنِ زَكَرِيَّا عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِذَا قِيلَ فِيكَ مَا فِيكَ فَاعْلَمْ أَنَّهُ ذَنْبٌ ذَكَرْتَهُ فَاسْتَغْفِرِ اللَّهَ مِنْهُ وَإِنْ قِيلَ فِيكَ مَا لَيْسَ فِيكَ فَاعْلَمْ أَنَّهَا حَسَنَةٌ كُتِبَتْ لَكَ لَمْ تَتَّعِبْ فِيهَا. (١)

ص: ٨٠

حضرت عیسی به گوری گذر نمود که صاحبش را عذاب می کردند ولی سال دیگر بر آن گذشت، دید عذاب ندارد. عرض کرد: پروردگارا! پارسال به این گور گذشتم، صاحبش در حال عذاب بود ولی امسال می بینم عذاب ندارد.

خداوند متعال به او وحی فرمود: ای روح الله! وی فرزند صالحی داشت که بعد از بلوغ، راهی را اصلاح کرد و یتیمی را پناه داد، پس پدر را به خاطر عمل فرزندش آمرزیدم. (۱)

عیسی بن مریم علیهما السلام به یحیی بن زکریا علیهما السلام فرمود: اگر عیبی در توست، و دیگران درباره آن گفت و گو می کنند، بدان که آن گناه را به یادت آورده اند، پس استغفار کن و از خدا آمرزش بخواه.

و اگر عیبی در تو نیست و به تو تهمت می زنند، بدان که برایت حسنه ای نوشته خواهد شد بدون این که رنج و زحمتی را متحمل شده باشی.

ص: ۸۱

۱- در حدیثی است که میفرماید: هرگاه انسان از دنیا برود عمل او نیز منقطع می شود مگر در سه چیز: فرزند صالحی تربیت کرده باشد، یا علمی که دیگران از او استفاده کنند و با صدقه جاریه ای باقی گذاشته باشد.

حدیث سی و پنجم: رساندن پیام پیامبر صلی الله علیه وآله

عده من أصحابنا، عن أحمد بن محمد بن عيسى عن أحمد بن محمد بن أبي نصر، عن أبان بن عثمان، عن ابن أبي يعفور، عن أبي عبد الله عليه السلام:

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ خَطَبَ النَّاسَ فِي مَسْجِدِ الْخَيْفِ، فَقَالَ:

نَصَرَ اللَّهُ عَبْدًا سَمِعَ مَقَالَتِي فَوَعَاها وَحَفِظَهَا وَبَلَّغَهَا مَنْ لَمْ يَسْمَعْها، فَرُبَّ حَامِلٍ فِقْهٍ غَيْرِ فِقْهِي، وَرُبَّ حَامِلٍ فِقْهِي إِلَى مَنْ هُوَ أَفْقَهُ مِنْهُ.

ثَلَاثٌ لَا يُغَلُّ عَلَيْهِنَّ قَلْبُ امْرِئٍ مُسْلِمٍ:

إِخْلَاصُ الْعَمَلِ لِلَّهِ، وَالنَّصِيحَةُ بِحُجَّتِهِ لِأَتَمِّهِ الْمُسْلِمِينَ وَاللُّزُومُ لِجَمَاعَتِهِمْ، فَإِنَّ دَعْوَتَهُمْ مُحِيطَةٌ مِنْ وَرَائِهِمْ، الْمُسْلِمُونَ إِخْوَةٌ تَتَكَافَأُ دِمَاؤُهُمْ وَيَسْعَى بِدِمَتِهِمْ أَذْنَاهُمْ. (١)

رسول خدا صلی الله علیه وآله که در مسجد خیف برای مسلمانان سخنرانی می کرد، فرمود:

خرّم کند خدا بنده ای را که گفتار مرا بشنود و آن را در دل جای دهد و نگه دارد و به کسی که نشینده برساند.

ص: ۸۲

چه بسا کسی که دستور بینایی و فهم با خود دارد و خود بینا و با فهم نیست و چه بسا کسی که چنین دستوری را به فهم تراز خود نقل می کند.

سه چیز است که دل مرد مسلمان در آن ها دغلی [کوتاهی و خیانت روا نمی دارد:

(۱) کردار پاک و بی غرض برای خدا.

(۲) خیراندیشی برای پیشوایان و رهبران مسلمین.

(۳) پیوست و پایداری در جماعت مسلمانان؛ زیرا دعوت جامعه مسلمانان فراگیرنده است هر آن که را در دنبال آنان باشد (دعای ائمه فراگیرد هر که را در دنبال آنان باشد).

مسلمانان همه برادرند و خونشان با هم برابر است، کوچک ترین فرد مسلمان برای اجرای پیمان امان جامعه مسلمان کوشا است (پیمان امان کوچک ترین فرد مسلمان بر همه مسلمانان مجری است و باید برای اجرای آن شتاب شود).

ص: ۸۳

حدیث سی و ششم: چند پند و نصیحت

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

كُونُوا فِي الدُّنْيَا أَضْيَافًا وَاتَّخِذُوا الْمَسَاجِدَ بِيُوتًا، عَوِّدُوا قُلُوبَكُمْ الرِّقَّةَ، وَأَكْثِرُوا التَّفَكُّرَ وَالْبُكَاءَ، وَلَا تَحْتَلِفَنَّ بِكُمْ الْأَهْوَاءُ؛ تَبْتُنُونَ مَا لَا تَشْكُونُونَ وَتَجْمَعُونَ مَا لَا تَأْكُلُونَ وَتَأْمَلُونَ مَا لَا تُدْرِكُونَ. (١)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

در دنیا همانند مهمان باشید. مسجدها را خانه خود کنید. دل‌ها را به رقت عادت دهید. اندیشه و گریه بسیار نمایید. و هوس‌ها شما را از راه بیرون نبرد.

[آگاه باشید!] بناهایی می‌سازید که در آن ساکن نخواهید شد خوردنی‌هایی فراهم می‌کنید که از آن نخواهید خورد، و امیدهایی دارید که به آن نخواهید رسید.

ص: ۸۴

حدیث سی و هفتم: چه دعایی کنیم؟

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

قُلِ اللَّهُمَّ اجْعَلْ سِرِّيَ خَيْرًا مِنْ عَلَانِيَتِي وَاجْعَلْ عَلَانِيَتِي صَالِحَةً، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسئَلُكَ مِنْ صَالِحِ مَا تُؤْتِي النَّاسَ مِنَ الْمَالِ وَالْأَهْلِ وَالْوَالِدِ غَيْرِ الضَّالِّ وَلَا الْمُضِلِّ. (۱)

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

بگو: خداوندا! نهان مرا از عیانم بهتر کن و عیانم را هم آن طور که شایسته است قرار بده.

خدایا! من از تو درخواست می کنم از همان چیزهای شایسته ای که به مردم می دهی؛ چه مال و چه زن و فرزند، که نه گمراه باشد و نه گمراه کند.

ص: ۸۵

حدیث سی و هشتم: دعا برای دیگران و اثر آن

علی بن محمّد، عن محمّد بن سلیمان، عن اسماعیل بن ابراهیم، عن جعفر بن محمّد التمیمی، عن حسین بن علوان، عن اَبی عبد اللّٰه علیه السلام قال:

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

ما مِنْ مُؤْمِنٍ دَعَا لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ إِلَّا رَدَّ اللَّهُ - عَزَّوَجَلَّ - عَلَيْهِ مِثْلَ الَّذِي دَعَا لَهُمْ بِهِ مِنْ كُلِّ مُؤْمِنٍ وَمُؤْمِنَةٍ مَضَى مِنْ أَوَّلِ الدَّهْرِ أَوْ هُوَ آتٍ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ.

إِنَّ الْعَبْدَ يُؤْمَرُ بِهِ إِلَى النَّارِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيَسْتَحِبُّ، فَيَقُولُ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ: يَا رَبِّ هَذَا الَّذِي كَانَ يَدْعُو لَنَا فَشَفَّعْنَا فِيهِ، فَيَشْفَعُهُمُ اللَّهُ - عَزَّوَجَلَّ - فِيهِ فَيُنْجُو. (١)

ص: ٨٦

رسول خداصلی الله علیه و آله فرمود:

هیچ مؤمنی نیست که برای مردان و زنان مؤمن دعا کند جز این که خداوند - عَزَّوَجَلَّ - به او برگرداند مانند آنچه را برای آنان دعا کرده است از طرف هر مرد مؤمن و هر زن مؤمنه ای که از آغاز روزگار از دنیا رفته است یا تا روز قیامت به جهان خواهد آمد.

همانا بنده ای باشد که روز قیامت دستور دهند که او را به دوزخ برند، پس او را به سوی آتش می کشند، مؤمنین و مؤمنات می گویند: پروردگارا! این همان است که برای ما دعا می کرد، پس شفاعت ما را درباره او بپذیر.

و خدا نیز شفاعت آنان را درباره او می پذیرد پس این فرد نجات می یابد.

ص: ۸۷

حديث سى ونهم : همراهى با قرآن

عن احمد بن محمد باسناده عن أبى عبد الله عليه السلام قال:

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

تَعَلَّمُوا الْقُرْآنَ فَإِنَّهُ يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ صَاحِبَهُ فِي صُورِهِ شَابٌ جَمِيلٌ شَاحِبِ اللَّوْنِ فَيَقُولُ لَهُ الْقُرْآنُ: أَنَا الَّذِي كُنْتُ أَسِيَهَرْتُ لَيْلِكَ وَأُظْمِئْتُ هَوَاجِرَكَ وَأَجْفَفْتُ رِيْقَكَ، وَأَسَيْلْتُ دَمْعَيْكَ، وَأَوَّلُ مَعَكَ حَيْثُمَا أُلْتِ وَكُلُّ تَاجِرٍ مِنْ وِرَاءِ تِجَارَتِهِ وَأَنَا الْيَوْمَ لَكَ مِنْ وِرَاءِ تِجَارَتِهِ كُلِّ تَاجِرٍ وَسَيَأْتِيكَ كِرَامَةٌ [مِنَ اللَّهِ - عَزَّ وَجَلَّ] - فَأَبْشِرْ.

فَيُؤْتِي بِتَاجٍ فَيُوضِعُ عَلَى رَأْسِهِ وَيُعْطَى الْأَمَانَ بِيَمِينِهِ وَالْخُلْدُ فِي الْجَنَانِ بَيْسَارِهِ وَيُكْسَى حُلَّتَيْنِ.

ثُمَّ يُقَالُ لَهُ: إِقْرَأْ وَارْقَهُ.

فَكُلَّمَا قَرَأَ آيَةً صَعِدَ دَرَجَةً، وَيُكْسَى أَبَوَاهُ حُلَّتَيْنِ إِنْ كَانَا مُؤْمِنَيْنِ.

ثُمَّ يُقَالُ لَهُمَا: هَذَا لِمَا عَلَّمْتُمَا الْقُرْآنَ. (١)

ص: ٨٨

رسول خداصلی الله علیه و آله فرمود:

قرآن بیاموزید زیرا روز قیامت نزد خواننده خود آید صورت جوانی زیبا و خوش سیما.

پس قرآن به او می گوید: منم که شب تو را بی خواب کردم و روزهای گرم، تو را به تشنگی کشیدم و آب دهانت را خشک کردم و اشکت را روان ساختم، هر جا بروی با تو می آیم و هر تاجری در فکر تجارت خود به انتظار سود است و امروز نیز من برای تو و به نفع تو هستم.

پس بشارت باد بر تو که به زودی کرامتی از سوی خداوند - عزوجل - به تو می رسد.

پس تاجی برایش آورند و بر سرش نهند و برگ امان به دست راستش و سند ماندگاری در بهشت را به دست دیگرش دهند و دو جامه بهشتی به او بپوشانند.

سپس به او گفته شود: بخوان و بالا برو.

پس هر گاه آیه ای بخواند، درجه ای بالا رود و به پدر و مادر او هم اگر مؤمن باشند دو جامه بپوشند و به آن ها گویند: این مزد آن است که قرآن به او آموختید.

ص: ۸۹

حدیث چهلم : لعن شده ها

لعن شده ها (۱)

قال رسول الله صلى الله عليه وآله

(۱) لَعَنَ اللَّهُ الْخَمْرَ وَشَارِبَهَا وَسَاقِيَهَا وَبَايِعَهَا وَمُتَبِعَهَا وَعَاصِرَهَا وَحَامِلَهَا وَالْمَحْمُولَةَ إِلَيْهِ وَآكِلَ ثَمَنِهَا.

پیامبر خدا فرمود:

خدا لعنت کند شراب را و خورنده آن را و ساقی آن را و فروشنده آن را و خریدار آن را و تهیه کننده آن را و حمل کننده آن را و کسی که شراب برای او حمل می شود و خورنده پول آن را.

(۲) لَعَنَ اللَّهُ الرَّبَا وَآكِلَهُ وَكَاتِبَهُ وَشَاهِدَهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ.

خدا لعنت کند ربا را و خورنده آن را و نویسنده آن را و شاهد آن را، در حالی که می دانند.

(۳) لَعَنَ اللَّهُ الرَّجُلَ يَلْبَسُ لُبْسَةَ الْمَرْأَةِ وَالْمَرْأَةَ يَلْبَسُ لُبْسَةَ الرَّجُلِ.

خدا لعنت کند مردی را که لباس زنانه می پوشد و زنی را که لباس مردانه می پوشد.

ص: ۹۰

۱- این چند حدیث با موضوع لعن که در یک عنوان آمده، از نهج الفصاحه ابوالقاسم یابنده و غلام حسین مجیدی گزینش شده است.

۴) لَعَنَ اللَّهُ الرَّجُلَةَ مِنَ النِّسَاءِ.

خدا زنان مردنما را لعنت کند.

۵) لَعَنَ اللَّهُ الْمُتَشَبِهَاتِ مِنَ النِّسَاءِ بِالرِّجَالِ وَالْمُتَشَبِهِينَ مِنَ الرِّجَالِ بِالنِّسَاءِ.

خدا لعنت کند زنانی را که خود را شبیه مردان کنند. و مردانی که خود را شبیه زنان نمایند.

۶) لَعَنَ اللَّهُ مَنْ فَرَّقَ بَيْنَ الْوَالِدِهِ وَوَلَدِهَا وَبَيْنَ الْأَخِ وَأَخِيهِ. (۱)

خدا لعنت کند کسی را که بین مادر و فرزندش و بین دو برادر جدایی اندازد.

۷) لَعَنَ اللَّهُ مَنْ لَعَنَ وَالِدَيْهِ.

خدا لعنت کند کسی را که پدر و مادر خود را لعن کند.

۸) لَعَنَ اللَّهُ مَنْ يَسِمُ فِي الْوَجْهِ.

هر که به چهره علامت نهد خدایش لعنت کند.

۹) لَعِنَ عَبْدُ الدِّينَارِ وَلَعِنَ عَبْدُ الدِّرْهِمِ.

ملعون باد بنده دینار و ملعون باد بنده درهم.

۱۰) لَعَنَ اللَّهُ الرَّاشِيَّ وَالْمُرْتَشِيَّ وَالَّذِي يَمْشِي بَيْنَهُمَا.

ص: ۹۱

خدا لعنت کند رشوه دهنده و رشوه گیرنده را و آن کسی که بین این دو واسطه می شود.

(۱۱) مَلْعُونٌ مَّنْ أَلْقَى كَلَّةً عَلَى النَّاسِ.

هر کسی بار خویش به دوش مردم افکند ملعون است.

(۱۲) مَلْعُونٌ مَّنْ ضَارَّ مُؤْمِنًا أَوْ مَكَّرَ بِهِ. (۱)

هر که به مؤمنی زیان برساند یا با او مکر و حيله کند ملعون است.

ص: ۹۲

۱- نهج الفصاحه ، ص ۴۷۳-۴۷۶.

معرفی کتاب های چاپ شده پیرامون پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله

عنوان کتاب پدید آورنده/موضوع و سطح

۱) آثار احمدی (تاریخ پیامبر اسلام و ائمه صلی الله علیه وآله) احمد استرآبادی

۲) آخرین پیامبر صلی الله علیه وآله امیر مهدی مراد حاصل/ادبیات نوجوانان

۳) آخرین دیدار رسول اکرم سید مهدی شمس الدین

۴) آخرین رسالت و آخرین پیامبر مؤسسه در راه حق

۵) آخرین سفر رسول خدا سید اسد الله یآوری

۶) آخرین سفیر رضا شیرازی

۷) آخرین نماز پیامبر صلی الله علیه وآله سید مرتضی عسکری/دفاعیه

۸) آداب پیامبر صلی الله علیه وآله در معاشرت با هموعان محمدرضا رضوانی/اخلاق

۹) آشنایی با جنگ های پیامبر و علی علیهما السلام مهدی آیت اللهی/تاریخی

۱۰) آشنایی با جنگ های پیامبر اسلام صلی الله علیه وآله مهدی آیت اللهی/تاریخی

- (۱۱) آنچه خدای کعبه اراده کند رضا رهگذر / کودکان
- (۱۲) آن قصه که در کتاب ها آمده بود... رضا رهگذر/داستان مذهبی
- (۱۳) آنک آن یتیم نظر کرده (پیامبر، از تولد تا بعثت) رضا رهگذر/سرگذشتنامه
- (۱۴) آنک آن یتیم نظر کرده (داستان کودکی پیامبر) محمد لواسانی
- (۱۵) آواز گنجشک ها (چهل قصه) ناصر نادری/داستان های کودکان
- (۱۶) اخلاق از دیدگاه قرآن و پیامبر و عترت حسین موسوی رادلاهیجی/اخلاق اسلامی
- (۱۷) اخلاق پیامبر صلی الله علیه و آله عبدالحمید جوده السحار/ اخلاق
- (۱۸) اخلاق پیامبر صلی الله علیه و آله عبدالکریم بی آزار شیرازی
- (۱۹) اخلاق و رفتار پیامبر صلی الله علیه و آله (برگزیده حیاة القلوب علامه مجلسی) ولی فاطمی
- (۲۰) اذان گوی پیامبر صلی الله علیه و آله سیدجلال خادمی/آموزش بزرگسالان، سرگذشتنامه
- (۲۱) از اسلام چه می دانیم (محمد پیامبر رحمت) حسن اسلامی اردکانی
- (۲۲) اسرار مباحله محمد رضا انصاری/اسلام و مسیحیت
- (۲۳) اسرار معراج پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله علی قرنی گلپایگانی
- (۲۴) اسلام شناسی و پاسخ به شبهات علی اصغر رضوانی/انتشارات جمکران
- (۲۵) افق علی (سیمایی از معراج) سید علی رضوی کشمیری/احادیث معراج
- (۲۶) الگوی برتر (شیوه مبارزه پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله) محمد رضا تویسرکانی/تاریخ
- (۲۷) الگوی کامل (نگاهی به سیره اخلاقی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله) همت سهراب پور/اخلاق اسلامی

- ۲۸) امام علی علیه السلام از زبان پیامبر ذبیح الله اسماعیلی/فضایل
- ۲۹) امین قافله نور(برگزیده شعر مذهبی در ستایش پیامبر) امیرمسعود طاهریان
- ۳۰) اولین دانشگاه و آخرین پیامبر رضا پاک نژاد/اسلام و بهداشت، اجتماع وعلوم
- ۳۱) اویس قرنی (اصحاب و یاران پیامبر صلی الله علیه وآله) امیر مهدی مراد حاصل/سرگذشته نامه
- ۳۲) ای ابوذر (پندهای پیامبر به ابوذر) حسن بن فضل طبرسی/احادیث اخلاقی
- ۳۳) ای پسر مسعود(پندهای گرانمایه پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله) حسن بن فضل طبرسی/اخلاق
- ۳۴) ای علی (پندهای گرانمایه پیامبر اکرم به علی علیه السلام) حسن بن فضل طبرسی
- ۳۵) با پیامبر به سوی معراج علی شیروانی/سرگذشته نامه
- ۳۶) با جنگ های پیامبر اسلام آشنا شویم مهدی آیت اللهی
- ۳۷) با من سخن بگو رضا رهگذر/کودکان
- ۳۸) بچه ها و پیامبر صلی الله علیه وآله مصطفی رحماندوست
- ۳۹) بحران جانشینی پیامبر صلی الله علیه وآله یوسف غلامی/اثبات خلافت
- ۴۰) برادر پیامبر، امام علی علیه السلام محمدجواد شری
- ۴۱) بر ساحل چشمانش سعید روح افزا/داستان های مذهبی، ادبیات نوجوانان
- ۴۲) بر کرانه غدیر(۷۲ سؤال پیرامون غدیر) خطبه پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله
- ۴۳) برگزیدگان، حضرت پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله احمد رضا حسینی/احادیث اخلاقی
- ۴۴) بشاره المصطفی لشیعہ المرتضی طبری / حدیث

- (۴۵) بوی گل محمدی، قصه زندگانی پیامبر اسلام صلی الله علیه وآله جواد نعیمی/ادبیات نوجوانان
- (۴۶) بهار خانه ما(یادآور زندگی پیامبر گرامی اسلام) سعید روح افزا/ادبیات نوجوانان
- (۴۷) بهترین زندگی پرتو کلام پیامبر صلی الله علیه وآله م حکیمی
- (۴۸) به خاطر محمد صلی الله علیه وآله مجید ملا محمدی/داستان های مذهبی، ادبیات نوجوانان
- (۴۹) پروازهای غیبی (داستان های معراج) اسماعیل محمدی/داستان
- (۵۰) پژوهشی درباره پیامبر و قرآن فخرالدین حجازی/تمدن اسلام
- (۵۱) پندهای پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله خطاب به ابوذغفاری خیرالله سلیم زاده/اندرزنامه
- (۵۲) پیامبر صلی الله علیه وآله زین العابدین رهنما/سرگذشتنامه
- (۵۳) پیامبر، آفاق هجرت محمد ابراهیم فجر
- (۵۴) پیامبر آگاهی محمد ملکی/شعر فارسی
- (۵۵) پیامبر، از زبان علی محمد تقی جعفری تبریزی/نهج البلاغه، نقد و تفسیر
- (۵۶) پیامبر، از کودکی و نوجوانی تا حراء محمد ابراهیم فجر
- (۵۷) پیامبر، اسطوره حسن محمد ابراهیم فجر
- (۵۸) پیامبر امی مرتضی مطهری/مقاله و خطبه ها
- (۵۹) پیامبر صلی الله علیه وآله بهترین الگوی انسان ها جلیل صفری/آموزش بزرگسالان، اخلاق
- (۶۰) پیامبر پایه گذار تشیع از دیدگاه احادیث اهل سنت موسسه انتشارات رسالت
- (۶۱) پیامبر، جاذبه های عشق محمد ابراهیم فجر/تاریخ

۶۲) پیامبر، خندق، حماسه جاودانه حق محمد ابراهیم فجر/تاریخ

۶۳) پیامبر خیر، جلوه اعجاز حیدر محمد ابراهیم فجر/تاریخ، اطلس ها

۶۴) پیامبر، در سپیده دم محمد ابراهیم فجر

۶۵) پیامبر رحمت، (نگرشی گذرا بر زندگی رسول اکرم) ولی فاطمی/سرگذشتنامه

۶۶) پیامبر، رستاخیز جان ها محمد ابراهیم فجر/سرگذشتنامه

۶۷) پیامبر، شهریار محبت محمد ابراهیم فجر/سرگذشتنامه

۶۸) پیامبر، طائف به سفر لطائف محمد ابراهیم فجر/اسلام و تاریخ

۶۹) پیامبر، طلوعه های بدر محمد ابراهیم فجر/اسلام و تاریخ

۷۰) پیامبر، علی در معنای محمد ابراهیم فجر/اسلام و تاریخ

۷۱) پیامبر، فروغ ایزدی محمد ابراهیم فجر

۷۲) پیامبر، قلمروهای بعثت محمد ابراهیم فجر/سرگذشتنامه

۷۳) پیامبر، قله های احد محمد ابراهیم فجر/اسلام و تاریخ

۷۴) پیامبر، کیمیای معنا محمد ابراهیم فجر/اسلام و تاریخ

۷۵) پیامبر، معراج محمد ابراهیم فجر/اسلام، تاریخ

۷۶) پیامبر مهربانی غلامرضا حیدری ابهری/داستان ادبیات نوجوانان

۷۷) پیامبر و اهل بیت محمد علی مجاهدی/به خط کریل

۷۸) پیامبر و پیامش سید مجتبی موسوی لاری/به خط زبان روسی

- ۷۹) پیامبر و بچه ها محسن بنشاسته/کودکان
- ۸۰) پیامبر وحدت سید حسین حسینی/سرگذشته نامه
- ۸۱) پیامبر صلی الله علیه و آله و یهود حجاز مصطفی صادقی/اسلام و یهودیان
- ۸۲) پیام پیامبر بهاءالدین خرمشاهی، مسعود انصاری/(نامه ها و خطبه ها
- ۸۳) پیام پیامبر محمد تقی حکیم/کلمات قصار
- ۸۴) پیغمبر و یاران آیه الله محمد علی عالمی
- ۸۵) پیمانہ ای از غدیر (خطبه پیامبر) علیرضا مهرپرور/شعر فارسی
- ۸۶) تاریخ اسلام: زندگانی پیامبر خاتم صلی الله علیه و آله جعفر سبحانی تبریزی/تاریخ
- ۸۷) تاریخ پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله عباس صفایی حائری/انتشارات جمکران
- ۸۸) تاریخ پیامبر اسلام محمد ابراهیم آیتی/سرگذشته نامه
- ۸۹) تاریخ تحلیلی اسلام عین الله ارشادی/تاریخ پیش از اسلام تا رحلت پیامبر
- ۹۰) تاریخ تحلیلی اسلام، (نگرشی بر روش پیامبر صلی الله علیه و آله برای ساختن جامعه اسلامی) تاریخ
- ۹۱) تاریخ چهارده معصوم علیهم السلام احمد امیر پور/چهارده معصوم، سرگذشته نامه
- ۹۲) تاریخ حدیث پیامبر صلی الله علیه و آله سید مرتضی عسکری/احادیث شیعه
- ۹۳) تاریخ صدر اسلام، پژوهشی در تاریخ پیامبر اسلام اصغر منتظر القائم/تاریخ
- ۹۴) تاریخ مجاهدات پیامبر اکرم عباس صفایی حائری/سرگذشته نامه
- ۹۵) تاریخ مختصر زندگی پیامبر اکرم علی کمالی دزفولی

- (۹۶) تاریخ منظوم چهارده معصوم علیهم السلام مجتبی رضانژاد/شعر فارسی
- (۹۷) تاریخ و تحلیل پنج سال از هجرت پیامبر صلی الله علیه وآله حسین ایرانی
- (۹۸) ترجمه ارشاد القلوب حسن بن محمد دیلمی
- (۹۹) تکنولوژی اعتقادی، معراج، تولد عیسی علی اکبر مهرابی/مقاله های فارسی
- (۱۰۰) توسل به پیامبر سید مرتضی عسکری/شفاعت، توسل
- (۱۰۱) توصیف علی علیه السلام از زبان پیامبر عباس قدیانی
- (۱۰۲) ثبات و دوام سنت پیامبر محمد رضا جوادی
- (۱۰۳) جانشینی پیامبر، یا امامت موسسه در راه حق/عقاید
- (۱۰۴) جستار و پژوهش درباره، زندگی پیامبر اسلام مهرو (شهیدزاده) امامزاده
- (۱۰۵) جلوه های تقوا محمد حسن حائری یزدی/داستان های اخلاقی
- (۱۰۶) جنگ احد، بدر ناصر طاهرنیا/ادبیات نوجوانان
- (۱۰۷) جنگ های ارتداد و بحران جانشین پیامبر علی غلامی دهقی/تاریخ
- (۱۰۸) جنگ ها و غزوات پیامبر اسلام، جنگ بدر حلمی التونی/ادبیات نوجوانان
- (۱۰۹) جوان در چشم و دل پیامبر صلی الله علیه وآله محمد باقر پورامینی/احادیث، جوانان
- (۱۱۰) چرا به پیامبر نیازمندیم؟ مهدی آیت اللهی/ادبیات نوجوانان
- (۱۱۱) چکیده تاریخ پیامبر اسلام محمد ابراهیم آیتی/تاریخ، اطلس ها
- (۱۱۲) چهل حدیث حیات از ستارگان درخشان انسانیت حسین خیاطی

- (۱۱۳) حضرت محمدصلی الله علیه وآله آخرین پیامبر عبدالرشید تریز/ادبیات نوجوانان
- (۱۱۴) حضرت محمد (بخوان و رنگ کن) مرتضی امین/کودکان
- (۱۱۵) حضرت محمدصلی الله علیه وآله انتشارات جمکران/کودکان
- (۱۱۶) حیات پاکان، داستان هایی از زندگی پیامبر اکرم مهدی محدثی/داستان
- (۱۱۷) حیوه القلوب، تاریخ پیامبر اسلام علامه مجلسی/سرگذشتنامه
- (۱۱۸) خاطره هایی از پیامبر اکرم، از زبان این پنج زن قاسم کریمی/سرگذشتنامه
- (۱۱۹) خداوند پیروزی پیامبر اسلام را تضمین کرده است عزت السادات الهی
- (۱۲۰) خطاب های پیامبر به علی علیهما السلام محمد علی رسولی/نامه ها و یادبودها
- (۱۲۱) خطابه غدیر: ترسیم از صحنه غدیر خم محمد باقر انصاری/اثبات خلافت
- (۱۲۲) خطبه پیامبر اکرم در غدیر حسین عمادزاده/غدیر خم، خطبه ها
- (۱۲۳) خطبه پیامبر اکرم در غدیر خم عبدالمجید رکنی/غدیر خم، خطبه ها
- (۱۲۴) خورشید اسلام چگونه درخشید و ... محمد باقر علم الهدی/تاریخ اسلام
- (۱۲۵) خورشیدی در خانه خدیجه رضا رهگذر/جوانی پیامبر
- (۱۲۶) داد و ستد کودکانه رضا رهگذر/داستان زندگی پیامبرصلی الله علیه وآله
- (۱۲۷) داستان پیامبر علی موسوی گرمارودی
- (۱۲۸) داستان پیامبر اسلام ناصر مکارم شیرازی/قرآن، قصه ها
- (۱۲۹) داستان زندگی پیامبر رضا رهگذر/داستان زندگی نیای پیامبر

- ۱۳۰) داستان زندگی پیامبر عبدالحمید جوده السحار/ جنگ خندق
- ۱۳۱) داستان زندگی پیامبر (اخلاق پیامبر) عبدالحمید جوده السحار/اخلاق
- ۱۳۲) داستان زندگی پیامبر اسلام صلی الله علیه وآله رضا رهگذر/سرگذشتنامه
- ۱۳۳) داستان زندگی پیامبر اسلام صلی الله علیه وآله از تولد تا وفات مهدی آیت اللهی/سرگذشتنامه
- ۱۳۴) داستان زندگی پیامبر عبدالحمید جوده السحار/کودکان و نوجوانان
- ۱۳۵) داستان زندگی پیامبر (فتح مکه) عبدالحمید جوده السحار/کودکان و نوجوانان
- ۱۳۶) داستان زندگی پیامبر جنگ احد عبدالحمید جوده السحار/سرگذشتنامه
- ۱۳۷) داستان زندگی پیامبر جنگ تبوک عبدالحمید جوده السحار/سرگذشتنامه
- ۱۳۸) داستان زندگی پیامبر جنگ حنین عبدالحمید جوده السحار/سرگذشتنامه
- ۱۳۹) داستان زندگی پیامبر جنگ خندق عبدالحمید جوده السحار/سرگذشتنامه
- ۱۴۰) داستان زندگی پیامبر حج و دواع عبدالحمید جوده السحار/سرگذشتنامه
- ۱۴۱) داستان زندگی پیامبر دوران جوانی عبدالحمید جوده السحار/جوانان
- ۱۴۲) داستان زندگی پیامبر دوران شکنجه و رنج عبدالحمید جوده السحار
- ۱۴۳) داستان زندگی پیامبر دوران کودکی عبدالحمید جوده السحار/کودکان
- ۱۴۴) داستان زندگی پیامبر صدور انقلاب عبدالحمید جوده السحار/سرگذشتنامه
- ۱۴۵) داستان زندگی پیامبر صلح حدیبیه عبدالحمید جوده السحار/سرگذشتنامه
- ۱۴۶) داستان زندگی پیامبر فتح مکه عبدالحمید جوده السحار/سرگذشتنامه

- (۱۴۷) داستان زندگی پیامبر عبدالکریم بی آزار شیرازی/کودکان و نوجوانان
- (۱۴۸) داستان زندگی پیامبر(صلح حدیبیه) عبدالحمید جوده السحار/کودکان و نوجوانان
- (۱۴۹) داستان زندگی پیامبر محاصره اقتصادی عبدالحمید جوده السحار /سرگذشتنامه
- (۱۵۰) داستان سیل آن سال (داستان جوانی پیامبر) رضا رهگذر /ادبیات نوجوانان
- (۱۵۱) داستان ها و درس هایی از زندگی پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله مرتضی نظری
- (۱۵۲) داستان هایی از پیامبر اسلام حمید خرمی /داستان های مذهبی
- (۱۵۳) داستان هایی از معجزات پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله رضا باقریان موحد /داستان های مذهبی
- (۱۵۴) داستان هایی از معراج پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله عبدالله حسینی /معراج
- (۱۵۵) داستان های پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله جعفر حسینی /برگرفته از بحارالانوار
- (۱۵۶) داستان های خواندنی از پیامبران اولوالعزم محمد محمدی اشتهاردی
- (۱۵۷) در آستانه ساززاد پیامبر محمود رامیار
- (۱۵۸) درر المصائب،(در مرثی و مدائح پیامبر صلی الله علیه و آله) علی سرافراز/شعر مذهبی
- (۱۵۹) درس هایی از زندگی پیامبر نور و رحمت مهدی حائری تهرانی /کلمات قصار
- (۱۶۰) دریاست که می ماند(یادآوری زندگی پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله) سعید روح افزا/نوجوانان
- (۱۶۱) رسائل النبّی والوصی صادق آئینه وند/نامه ها
- (۱۶۲) رفتار پیامبر صلی الله علیه و آله با کودکان و جوانان محمد علی چنارانی /اخلاق اسلامی
- (۱۶۳) رفتار پیامبر صلی الله علیه و آله در منزل محمد علی چنارانی /اخلاق

- (۱۶۴) رمز اشک، اشک های پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله مهدی احدی امیر کلائی
- (۱۶۵) ره توشه، پندهای پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله محمدتقی مصباح/احادیث شیعه
- (۱۶۶) ریاض الصالحین، (احادیث پیامبر بزرگ اسلام) یحیی بن شرف نووی/احادیث شیعه
- (۱۶۷) زبان فرشتگان، شرحی به پیامبر جبران خلیل جبران/شعر منشور فارسی
- (۱۶۸) زبده المنهاج مشتمل بر اسرار معراج علی قرنی گلپایگانی
- (۱۶۹) زنان پیرامون پیامبر صلی الله علیه و آله محمودی مهدی استانبولی/زنان مقدس اسلام
- (۱۷۰) از نجران تا مدینه، (۹۰ داستان از مباحله) محمد رضا انصاری/داستان مذهبی
- (۱۷۱) زندگانی امام علی، زندگی با پیامبر مهدی یوسف/سرگذشتنامه
- (۱۷۲) زندگانی پیامبر اسلام شهباز آزاد مهر/سرگذشتنامه
- (۱۷۳) زندگانی پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله محمدتقی صرفی/سرگذشتنامه
- (۱۷۴) زندگانی پیامبر اسلام حضرت محمدصلی الله علیه و آله موسسه در راه حق/آموزش بزرگسالان
- (۱۷۵) زندگانی پیامبر در بیست قصه عبدالتواب یوسف/ادبیات نوجوانان، قصه ها
- (۱۷۶) زندگی حضرت محمد سید هاشم رسول محلاتی
- (۱۷۷) زندگی حضرت محمدصلی الله علیه و آله پیامبر اسلام عبدالملک ابن هشام/ترجمه سیره النبویه
- (۱۷۸) زندگی محمدصلی الله علیه و آله پیامبر اسلام محمد علی خلیلی/سرگذشتنامه
- (۱۷۹) زندگی محمد پیشوای اسلام حسین عماد زاده
- (۱۸۰) زیارت پیامبر صلی الله علیه و آله سعید آراء/زیارتنامه ها

- ۱۸۱) سخنان قدسی موسسه پیام امام هادی علیه السلام/احادیث خاص
- ۱۸۲) سفارشات پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله به دختران و زنان سید جمیلی/کلمات قصار
- ۱۸۳) سفر دراز شام: داستان کودکی پیامبر صلی الله علیه وآله رضا رهگذر
- ۱۸۴) سفر شبانه (قصه معراج پیامبر صلی الله علیه وآله) رضا شیرازی/داستان ها معراج
- ۱۸۵) سنن النبی آداب و سنن پیامبر صلی الله علیه وآله علامه محمد حسین طباطبایی/احادیث شیعه
- ۱۸۶) سیاست خارجی پیامبر اسلام صلی الله علیه وآله علی فائزی/اسلام و دولت
- ۱۸۷) سیره تبلیغی پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله مترجم، اصغر افتخاری/اسلام، تبلیغات
- ۱۸۸) سیره تربیتی پیامبر و اهل بیت علیهم السلام علی حسینی زاده/اسلام و آموزش و پرورش
- ۱۸۹) سیره صحیح پیامبر بزرگ اسلام مرتضی عاملی
- ۱۹۰) سیره معصومان، پیامبر اسلام خاتم الانبیاء محسن امین
- ۱۹۱) سیری در سیره پیامبر صلی الله علیه وآله محی الدین مستو/۵۰۰ سؤال و جواب
- ۱۹۲) سیمای آفتاب: شمایل پیامبر عزیز اسلام صلی الله علیه وآله ابوالفضل موسوی گرمارودی
- ۱۹۳) سیمای پرفروغ محمد (کحل البصر) شیخ عباسی قمی
- ۱۹۴) سیمای مدینه (شهر پیامبر صلی الله علیه وآله) محمد صحتی سردرودی/زیارتگاه های اسلامی
- ۱۹۵) سیمای معراج پیامبر صلی الله علیه وآله محمد محمدی اشتهاردی/معراج
- ۱۹۶) شرح و تفسیر خطبه پیامبر اکرم در غدیر خم محمد تقی نقوی
- ۱۹۷) شش مقاله، ختم نبوت مرتضی مطهری/مقاله ها و خطابه ها

- ۱۹۸) شصت و سه سال با پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله اسدالله افشار/سرگذشتنامه
- ۱۹۹) شعله جاوید سعید آل رسول/داستان زندگی پیامبر صلی الله علیه و آله
- ۲۰۰) شهر پیامبر حبیب یغمایی/شعر
- ۲۰۱) شیعه النبی سید ابوالحسن حسینی
- ۲۰۲) شیعیان اهل بیت پیامبر صلی الله علیه و آله سید مرتضی عسکری/چهارده معصوم
- ۲۰۳) شیعیان علی علیه السلام از نگاه پیامبر صلی الله علیه و آله محمد حسن زمانی/احادیث اهل سنت
- ۲۰۴) شیفتگان مکتب اهل بیت علیهم السلام محمد فوزی/صحابه، سرگذشتنامه
- ۲۰۵) شیوه همسر داری پیامبر صلی الله علیه و آله احمد عابدینی/به گزارش قرآن و سنت
- ۲۰۶) صدقه، چهل اندرز و سخن کوتاه از پیامبر گرامی رمضانعلی قربان پور
- ۲۰۷) صدور انقلاب، داستان زندگی پیامبر عبدالحمید جوده السحار
- ۲۰۸) ضیافت نور میر خسرو نیکزاد
- ۲۰۹) طبقات، غزوه ها و سربیه های پیامبر صلی الله علیه و آله محمد بن سعد کاتب واقفی
- ۲۱۰) طه سید امیر معصومی
- ۲۱۱) عجایب و معجزات شگفت انگیزی از پیامبر صلی الله علیه و آله معجزات
- ۲۱۲) عشق به بی نهایت الله معجزه آسمانی پیامبر صلی الله علیه و آله اقدس (مجدی) فقیهی
- ۲۱۳) عطر آیه ها (پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله) مهدی وحیدی صدر/شعر کودکان
- ۲۱۴) فرازهایی از تاریخ پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله جعفر سبحانی/تاریخ، اطلس ها

- (۲۱۵) فروغ ابدیت، (تجزیه و تحلیل کاملی از زندگی پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله) جعفر سبحانی
- (۲۱۶) قرآن و آخرین پیامبر ناصر مکارم شیرازی
- (۲۱۷) کودکی آخرین پیامبر سپیده خلیلی/سرگذشته، کودکان
- (۲۱۸) کودکی با پیامبر سخن گفت مرتضی دانشمند/گروه سنی ب.ج
- (۲۱۹) گزیده ای از اندرزها و سخنان کوتاه پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله علاء الدین بازارگادی/اندرزنامه
- (۲۲۰) گفتار پیامبر صلی الله علیه وآله در نهج البلاغه محمد محمدی اشتهاردی
- (۲۲۱) لالایی معصومین (حضرت محمد) رضوان داستان پرو/ شعر کودک
- (۲۲۲) لبخند شیرین پیامبر محمد ناصری/نماز، داستان، ادبیات نوجوانان
- (۲۲۳) مادر پیامبر صلی الله علیه وآله عایشه بنت الشاطی
- (۲۲۴) ماه رمضان در بیان پیامبر صلی الله علیه وآله حسین استادولی/دعای شعبانیه، روزه
- (۲۲۵) مآثرات یا دعاهای سینه به سینه از پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله حسن بنا/دعا
- (۲۲۶) متن کامل خطبه پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله در غدیر خم حوزه علمیه حضرت زهرا علیها السلام
- (۲۲۷) محاصره اقتصادی، داستان زندگی پیامبر عبدالحمید جوده السحار
- (۲۲۸) محمد صلی الله علیه وآله آخرین پیامبر حسن اسلامی اردکانی
- (۲۲۹) محمد صلی الله علیه وآله پیامبر رحمت حسن اسلامی اردکانی
- (۲۳۰) محمد تصویر جمال خدا حسین بدرالدین
- (۲۳۱) محمد صلی الله علیه وآله در مکه (تحلیلی نوین از زندگی سیاسی و اجتماعی پیامبر) سمیع عاطف زین

(۲۳۲) محمدصلی الله علیه وآله فرزانه آفرینش سید محمد یزدی/سرگذشتنامه، فضایل

(۲۳۳) مصابیح القلوب حسن بن حسن/شرح پنجاه و سه حدیث اخلاقی از پیامبرصلی الله علیه وآله

(۲۳۴) معجزات و مقامات عرفانی حضرت محمدصلی الله علیه وآله سید علی حسینی

(۲۳۵) معراج فیض کاشانی

(۲۳۶) منتهی الاعمال مرحوم شیخ عباس قمی

(۲۳۷) منشور جاوید جعفر سبحانی تبریزی/تفسیر موضوعی

(۲۳۸) میلاد پیامبرصلی الله علیه وآله اسحاق محمدی/ادبیات نوجوانان

(۲۳۹) میلاد پیامبر عبدالحمید جوده السحار/ادبیات نوجوانان

(۲۴۰) میلاد نور نجف علی مهاجر

(۲۴۱) نای حکمت جواد محدثی

(۲۴۲) نگاهی بر زندگی پیامبر اسلام صلی الله علیه وآله محمد محمدی اشتهاردی

(۲۴۳) نگاهی دوباره به سیمای پیامبرصلی الله علیه وآله رضا رجب زاده

(۲۴۴) نگرشی کوتاه به زندگی پیامبر مؤسسه در راه حق

(۲۴۵) نهج الفصاحه ابوالقاسم پاینده / حدیث

(۲۴۶) ۱۴ نور پاک؛ زندگی پیامبر عقیقی بخشایشی/سرگذشتنامه

(۲۴۷) و آن ستاره که دنباله دار می آید رضا رهگذر/کودکان و نوجوانان

(۲۴۸) اوصاف روزه داران(شرح خطبه شعبانیه) محمد علی جزایری/دعای شعبانیه

- (۲۴۹) وحی در ادیان آسمانی ابراهیم امینی
- (۲۵۰) وصیت های پیامبر به علی علیهما السلام مکتب قرآن
- (۲۵۱) وضوی پیامبر صلی الله علیه وآله سید علی شهرستانی
- (۲۵۲) وفات پیامبر و فتح فلسطین عبدالکریم بی آزار شیرازی
- (۲۵۳) ولایت علی در قرآن و سنت پیامبر صلی الله علیه وآله سید مرتضی عسکری
- (۲۵۴) هجرت به مدینه عبدالحمید جوده السحار
- (۲۵۵) هجرت پیامبر اسحاق محمدی
- (۲۵۶) هدایت گران راه نور سید محمد تقی مدرسی / زندگی پیامبر صلی الله علیه وآله
- (۲۵۷) همگام با رسول صلی الله علیه وآله جواد محدثی / اخلاقی
- (۲۵۸) یاران مهربانی (بازسازی کعبه، آغاز رسالت) کریمان حمزه / سرگذشتنامه
- (۲۵۹) یک باغ لبخند محمد پور وهاب / نوجوانان، داستانی
- (۲۶۰) یک پیامبر و هفتاد و سه مذهب محمد مهدی نکونام

مقدمه..... ۵

حدیث اول: نشانه اولیای الهی ۱۰

حدیث دوم: خدانشناسی و معجزه نبوت ۱۲

حدیث سوم: اعتماد به رحمت الهی ۱۴

حدیث چهارم: حقیقت اسلام ۱۶

حدیث پنجم: جانشینان پیامبر صلی الله علیه وآله دوازده نفرند ۱۷

حدیث ششم: حقیقت اسلام و دوستی اهل بیت علیهم السلام ۱۸

حدیث هفتم: دوستی و دشمنی برای خدا ۲۱

حدیث هشتم: سفارش پیامبر به ولایت اهل بیت علیهم السلام ۲۴

حدیث نهم: مقام و منزلت امام علی علیه السلام و شیعیانش ۲۸

حدیث دهم: بشارت به امام زمان (علیه السلام) ۳۲

حدیث یازدهم: شرافت عقل ۳۴

حدیث دوازدهم: فضیلت علم ۳۶

- حدیث سیزدهم: نماز و عبادت.....۳۸
- حدیث چهاردهم: فضیلت عید غدیر.....۴۴
- حدیث پانزدهم: مشورت با عاقل خیر خواه.....۴۵
- حدیث شانزدهم: حقوق برادر مسلمان.....۴۶
- حدیث هفدهم: استفاده از فرصت ها.....۵۰
- حدیث هجدهم: روزی حلال خود را حرام نکنید.....۵۲
- حدیث نوزدهم: اقسام صبر.....۵۴
- حدیث بیستم: نقل و قرائت حدیث.....۵۶
- حدیث بیست و یکم: بهترین ها و بدترین ها.....۵۷
- حدیث بیست و دوم: دوست یابی برای خدا.....۶۰
- حدیث بیست و سوم: صله رحم.....۶۲
- حدیث بیست و چهارم: شاد کردن مؤمن.....۶۳
- حدیث بیست و پنجم: کمک کردن به مؤمن.....۶۴
- حدیث بیست و ششم: عجب، دامگاه شیطان.....۶۵
- حدیث بیست و هفتم: انسان بد زبان بی حی.....۶۸
- حدیث بیست و هشتم: نتیجه خدا خواهی و هوی خواهی.....۷۰

حدیث بیست و نهم: قهر کردن دو مسلمان.....۷۲

حدیث سی ام: چه کسی بوی بهشت را هم استشمام نمی کند؟.....۷۳

حدیث سی و یکم: عواقب دنیوی گناهان.....۷۴

حدیث سی و دوم: بت پرستی و شراب خواری.....۷۶

حدیث سی و سوم: انگشت نما شدن.....۷۹

حدیث سی و چهارم: فرزند صالح.....۸۰

حدیث سی و پنجم: رساندن پیام پیامبر صلی الله علیه و آله ۸۲

حدیث سی و ششم: چند پند و نصیحت.....۸۴

حدیث سی و هفتم: چه دعایی کنیم؟.....۸۵

حدیث سی و هشتم: دعا برای دیگران و اثر آن.. ۸۶

حدیث سی و نهم: همراهی با قرآن.....۸۸

حدیث چهلم: لعن شده ها.....۹۰

معرفی کتاب های چاپ شده پیرامون پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله...۹۳

فهرست مطالب.....۱۰۹

ص: ۱۱۱

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

